

GELBĖKIME BADAU-
JANGIĄ LIETUVĄ!
DEKIME AUKAS TAU-
TOS FONDAN!

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, KETVIRTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 28 D., 1918
Entered as Second Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

METAL-VOL. III. No. 50

LIETUVAI RENKAMAS KARALIUS

ESTONIJA PASISKELBĖ NEPRIGULMINGA

RUSŲ KAREIVIAI ATSIŠAKO KARIAUTI

LIETUVAI SIULOMA KARALIUS.

Tuo tikslu jau esą vedamos tarybos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Zurich, vas. 27. — Seka tarybos Lietuvos su Saksonija unijos reikale, anot depešos iš Drezdeno. Lietuvai į karalius piršiamas princas Frederikas Christian, Saksonijos karaliaus antrasis sumus.

Taip pat pranešama, kad lenkų pagedimai atnaujinti senąją Lechijos uniją su Lietuva, nebus išpildomi.

Princas Christian yra 24 m. amžiaus ir tarnauja kaip po oficeris Saksonijos kariuomenėje. Jo motina yra princesė Louisa, kuri pirm penkiolikos metų buvo pagarsėjusi kaip didelė išdykėlė.

Jinai 1903 metais persikyrė su savo vyrų karaliu ir 1907 metais apsisvėdė su italų muziku Enrico Toselli. 1912 metais ji nuo Toselli pasimetė ir štai sausį 1917 metais buvo matoma mieste Brusselyj.

ESTONIJA PASISKELBĖ NEPRIGULMINGA.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Londonas, vas. 28. — Valdya Revelio, kurį praeitą pirmadienį vokiečiai paėmė, paskelbė manifestą, apšaukdamą Estoniją neprigulminga valstybe, anot depešos iš Petrogrado į Exchange Telegraph komp. Estonija pasiskelbė neutralė šalis. Laikina vyriausybė savo piliečiams uždraudė imti dalyvumą rusų-vokiečių karėje. Bolševikų sukonfiskuotos nuosavybės kuoveikiaus bus sugrąžintos savininkams.

SIMTAI ŽMONIŲ ŽUVO HONG KONGE.

Londonas, vas. 27. — Hong Konge, Kinijoje, arklių lenktynių klubo lauke sulūžo po susirinkusia publika pastovai šį antradienį. Anot Reuterio depešos iš Hong Kong, 100 moterių sutrempta. Pakilęs gaisras paskui pastovuose. Keli simtai žmonių liepsnose žuvo.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Londonas, vas. 27. — Nėra tikrai žinoma, kieno rankose, ar vokiečių ar rusų, randasi miestas Pskovas. Pirmiau buvo pranešta, kad rusai miestą buvo atsiėmę. Apie tai antradienį buvo pranešusi Exchange Telegraph depeša iš Petrogrado.

Kita Exchange Telegraph depeša sako, jogei vokiečiai yra paėmę miestą Borisovą, už 60 mylių į šiaurę nuo Minsko. Gi Oršą ir Smolenską rusai yra apleidę.

Jei specialės depešos iš Petrogrado yra teisingos, tai Petrograde stovis tikrai nepavydėtinas. Vokiečiams bus nesunku užimti miestą su išlavinta kariuomene.

Rusų kareiviai atsisako kariauti sakdami: "Mums jau gana to kariavimo. Jei vokiečiai ateis, tegu mus ima."

BOLŠEVIKAI AREŠTA- VO GEN. NAZAROVĄ.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Londonas, vas. 27. — Mieste Rostove ties Donu mušiai bolševikų su kazokais įvyko praeitą pirmadienį. Kazokai negalėję atsilaukti mušy ir turėjo atsimesti. Bolševikai areštavo kazokų vadą gen. Nazarovą. Bolševikai atakuoja Novočerkaską, kurį kazokai gina.

90 MYLIŲ NUO PETRO- GRADO.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Londonas, vas. 27. — Reuterio depeša iš Petrogrado praneša, kad vokiečiai paėmė miestą Luga, gulintį pusiauakelį tarpe Pskovo ir Petrogrado (apie 90 mylių nuo sostinės).

Šita žinia dar nepatvirtinta.

Praeitą savaitę daugelis Britanijos pavaldinių apleido Petrogradą. Britanijos ambasada dar yra sostinėje. Bolševikai vis dar su didžiausia paskuba organizuoja vyrus, į nurodytas vietas siunčiami ginklai ir karės medžiaga, kad ginties prieš vokiečius.

VOKIEČIŲ SKRAIDUO- LIS UŽPUOLIKAS NAMIE.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Berlynas, vas. 27. — Oficialiam pranešime pasakyta:

"Pagelbinis skraiduošis Wolf sugrįžo po 15-kos mėnesių išplaukiojęs Atlanti-ko, Indijano ir Pacifiko okeanuose. Wolf, kurio komendantu yra kapitonas Nerger, yra padaręs didelius nuostolius priešininkų prekybos laivams, šituos ir prekes naikindamas.

"Jis namo su savimi pagabeno apie 400 žmonių, prigulėjusių prie igulų nuskindintų laivų, priklausiusių įvairioms tautoms, ypač spalvuoti ir balti Britanijos kareivių. Pargabeno daugelį armatų, paimtų nuo nuskindintų laivų, didelės vertės įvairios žaliavos medžiagos, kaip gumos, vario, žalvario, zinko ir daugel kitos vertės daugel milijonų markių."

Amsterdam, vas. 26. — Iš Berlyno į Dusseldorfer Zeitung depešoje sakoma, kad pagelbinis skraiduošis Wolf patplaukė Austrijos uoste Pola (Adrijatiko jūroje).

Depešoje pasakyta, kad Wolf buvo mėginęs plaukti Šiaurinėmis jūromis, bet tenai visi keliai buvo užtvękti Britanijos karės laivais.

VOKIEČIAI NUSKANDI- NO LIGONLAIVĮ.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Londonas, vas. 27. — Britanijos ligonlaivis Glenart Castle nuskindintas antradienį Bristol pertakoje, paskelbta oficialiai. Laive nebuvo jokių ligonių. Išgelbėti žmonės ant kranto išsodino amerikoniškas torpedinis laivas. Aštuonios pagelbinės valtys pliuduriuoja jūroje.

VOKIEČIAI PAĖMĖ DU RUSŲ PULKU.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Berlynas, vas. 27. — Vokiečiai vakar briaudamiesi į šiaurę nuo Dorpat paėmė nelaisvėn du rusų pulkus, kurių buvo bėgusių nuo vokiečių, pranešė šian die generalis štabas.

KITAS ISPANIJOS LAI- VAS NUSKANDINTAS.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Madridas, vas. 27. — Depešoje iš Balboa sakoma, kad nardantioji laivė nuskindino Ispanijos garlaivį Neguri. Išlikusioji igula išlipo į Ferro salą, kuri priklauso Canary salų grupei.

CHICAGOS LABDA- RYBES CENTRO SVARBUS NU- TARIMAS.

Lietuvių Labdarių Sąjunga savo mėnesiniame susirinkime 27 d. vasario vienbalsiai padarė sekančią nutarimą:

"Atsižvelgiant į didelę svarbą ir neatidėtiną reikalingumą lietuviškos našlaičių prieglaudos, Labdarių susirinkimas vienbalsiai išreiškė pagaidavimą, kad našlaičių prieglauda jau šimet būtų pastatyta. Nutarė atsišaukti į Labdarių kuopas prašant kuogreičiausiai apsvarstyti šią reikalą ir atsiųsti į sekančią centrą susirinkimą savo nutarimus per delegatus, kurie ateinančio mėnesio susirinkime ir išrų galutinai šią klausimą."

Susirinkimas pripažino didelį reikalą užinteresuoti Labdarybe visas lietuvių kolonijas Ilinojans, Indijanos, Wisconsinas ir Michigano valstijų.

Žinomas Labdarybės dirvoje veikėjas, p. P. Mažeika, išrinktas generališku organizatorium. Jisai važinės steigdamas Labdarybės kuopas ir agituodamas našlaičių prieglaudas, nandai.

Jo adresas: 3313 AUBURN AVE., CHICAGO, ILL.

BOLŠEVIKŲ VADAI SUAREŠTUOTA.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Londonas, vas. 27. — Suomijos vyriausybės kariuomenė suareštavo Aleksandrą Kollontaj, bolševikų viešosios globos ministerį, ir kitus bolševikų delegatus, kurie buvo pasiųsti organizuoti tarptautinę socialistų konferenciją.

VAŽIUOJANTIEMS Į SEIMĄ PER CHICA- GĄ PRANEŠIMAS.

Chicago Lietuvos Draugijų delegatai į Seimą, kad būtų pigiau ir patogiau nuvažiuoti, sutarė važiuoti visi kartu, tuo pačiu traukiniu. Visi, kurie važiuosite per Chicago ir norėsite pasinaudoti atpigintais tiketais, tuojaus praneškite šiuo adresu:

SEIMO KOMISIJA, 3230 AUBURN AVE., CHICAGO, ILL.

Traukinys išeis iš Chicago pamedėlyj, 11 d. kovo, apie 10 val. ryto. Iš kokios stoties — pranešime vėliau.

MIRĖ PHILADELPHI- JOS ARKIVYSKUPAS.

Ėjo 75 metus amžiaus.

Philadelphia, Pa., vas. 27. — Vakare vakare čia Arkivyskupo rezidencijoje mirė Philadelphiajos Arkivyskupas, Edmond F. Prendergast, D. D. Gruodžio 15 d. sunkiai susirgo ir nuo to laiko jau neapleido lovos.

Arkivyskupas Prendergast buvo iš eilės trečias Philadelphiajos Arkivyskupas, gi septintas Vyskupas toj diocezijoj, įkurtoj popiežiaus Pijaus VII, 1808 m.

Miręs Arkivyskupas buvo gimęs gegužės 5 d. 1843 metais Cloumel, Airijoje. Paėjo iš šeimos, kurios kaikurie nariai buvo užėmę augštas vietas Katalikų Bažnyčioje.

Į Suv. Valstijas miręs Arkivyskupas atkeliavo 1859 metais, lankė seminariją Glen Riddle, Pa. Įventintais į kunigus Philadelphiajos katedroj lapkričio 17 d. 1865 metais. Vasario 24 d. 1897 metais paskirtas Philadelphiajos diocecijos Vyskupu-sufraganu, gi gegužės 27 d. 1911 m. — Arkivyskupu, mirus tuometiniam Arkivyskupui Patrick John Ryan, kurio laikais per kelis metus išbuvo generaliu vikaru.

KĄ SAKO CRANE APIE BOLŠEVIKUS.

Taika su bolševikais nieko nereiškianti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Washington, vas. 27. — Charles R. Crane iš Chicago, buvusios Amerikos misijos Rusijoje narys, šiandie aplankė čia Baltuosius Rumus. Jis pažymėjo, kad Rusijos nupuolimas yra didelė katastrofa, bet visa bolševikų taika su Vokietija nieko nereiškianti.

"Tročkis ir Leninas," pasakė Mr. Crane, "parodė visam pasauliui, kad šeši mėnesiai praktikavimas ant muilo dėžės New Yorko rytinėj miesto dalyj nėra visiena, kaip kad valdyti imperiją."

Taikos sutartis turi tokią reikšmę, kokią ji turėtų atlikti New Yorke.

PAMETĖ 1,200 BOMBŲ.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Londonas, vas. 27. — Karės ofisas praneša apie veikimą ore:

"1,200 bombų pamesta pirmadienio naktį. Anglai lakunai svarbiausia atakavo vokiečių orlaivų daržines pietuose nuo Ghent, vakaruose nuo Tournai ir Courtrai apylinkėse. Priešinio vietovės aplink Donai

NAUJI ŠĖRININKAI

Per 5 dienas pribuvo mums net 13 naujų drangu, kuriuos ir sveikiname nuoširdžiai. Iš Bridgeporto (Chicago, Ill.) — 9, iš Waukegan, Ill. 2, iš Roseland, Ill. ir iš Cicero, Ill. — po 1.

Dabar iš viso turime jau 157 "Draugo" bendrovės dalininkus-šėrininkus. Pagal kolonijū jie išsiskirsto šiaip:

Cicero, Ill.	23	Montello, Mass.	3
Bridgeport, Chic., Ill.	17	New York, N. Y.	3
18-oji gatvė, (Chic. Ill.) 15		Philadelphia, Pa.	3
Town of Lake (Ch., Ill.) 10		Waterbury, Conn.	3
So. Boston, Mass.	6	Mahanoy City, Pa.	3
Brooklyn, N. Y.	4	North Side (Ch., Ill.) ...	3
		Roseland, Ill.	3

7-iose kolonijose turime po 2 šėrininku, gi kitur po 1. Tarpe "Draugo" šėrininkų randasi ir 5 katalikiškos draugijos.

Vienoje kolonijoje susirinkę katalikai svarstė, kaip reikia jų kolonijoje nuslopinti intekmę socialistų spaudos ir kaip sustiprinti doros spaudos intekmę. Svarstė vyrai ir šiaip ir taip. Ant galo atsistoja vienas uolus katalikų veikėjas ir sako: "Vyrai, sako, šėrininkas — bus geriausias agitatorius už savo laikraštį. Jisai jį inspirs ir kaimynui, ir giminei, ir pažįstamam. Suraskime, sako, daugiau tikrų prietelių katalikiškiems laikraščiams, o jų kilimas ir intekmė bus užtikrinta.

Išmintinga kalba patiko visiems ir tuojau ten pat keli istojo į "Draugo" šėrininkus.

Socialistai nuolat giriasi, kad jų laikraščiai esą tikrai visuomeniški, nes juos leidžia dideli buriai darbininkų. Ir ištikrųjų yra tokių darbininkų, kurie už savo juoda šlamsteli pagatavi paskutines kelines paroduoti.

Mums, katalikams, to daryti nereikės. Pas mus daugiau randasi pinigų, nes susivaldantis žmogus nedaug pats sau reikalauja. Taigi indėkime dalelę savo turto į dorą laikraščio leidimą, o iš to bus ir Dievui garbė, ir žmonėms nauda, o mums tikras širdies užganėdinimas, kad prisidėjome prie gero darbo, prie Dievo karalystės ant žemės praplatinimo.

Siųsdami laiškus ir pinigus adresuokite: "DRAUGAS" PUBLISHING CO., 1800 W. 46th STREET, CHICAGO, ILL.

VOKIEČIŲ SOCIJALIS- TAI PRIEŠINASI VY- RIAUSYBĖS PO- LITIKAI.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Amsterdam, vas. 27. — Socialistas Scheidemann, kalbėdamas vakar parlamente, pasakė:

"Vyriausybės rusiška politika nėra mūsų.

Talkininkai nepripažins taikos rytuose. Vyriausybė tegu pasirengia tikron taikon.

"Mes norime nugirsti kancelerio Hertlingo deklaraaciją prezidento Wilsono ir Belgijos žvilgsniui.

NUO ŽEMĖS DREBĖJIMO ŽUVO APIE 300 ŽMONIŲ.

Shanghai, vas. 27. — Swatowe nuo žemės drebėjimo žuvo apie 200-300 žmonių. Suvirš 200 sužeistų slaugojama vietinėse ligoninėse.

ir rytuose nuo St. Quentin taip pat smarkiai buvo bombarduojamos. Visos mūsų mašinos sugrįžo."

EXTRA!

VOKIETIJA GRUMOJA AUSTRIJAI.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., on February 28, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

WASHINGTON, vas. 27. — Ginklų pavartojimu gali kilti nesutikimai Vokietijos su Austrija už tai, kodėl pastaroji neima dalyvumo beginklės Rusijos užpuolime.

Taip čionai pranešta oficialė prancūzų žinia.

Prancūzijos vyriausybė gavo informaciją, kad praeitą penktadienį nesutikimai kilo tarp Vokietijos kaizerio ir Austrijos imperatoriaus. Kaizeris po to išleido parėdymą prarasti vokišką politiką Austrijoje pavartojant kad ir aštriausias priemones.

Chicagoje per 11 mėnesių teisėjai paliuosavę net 302 žmonių, katrie buvo suareštuoti už revolverių nešiojimą su savimi.

Specialis miesto tarybos komitetas padarys tardymus tame reikale.

DIENOS MINTYS.

OI TA VIENYBĖ SU LAISVAMANIAIS.

Nuo tulo laiko laisvamanių spauda buvo pripildyta atsisakymais pavienių laisvamanių šulų... apie reikalingumą visuotinio seimo. Visuomenei į tuos šauksmus neatkreipiant atydos, laisvamanių šulai emė tarpe savo klaidingą agitaciją, už visuotinę seimą po priedangą liudies, neatbučinių reikalavimų. Norėta diskredituoti katalikus, buk jie nepritaria šaukimui seimo. — Išsivysčius nekurios, aplinkybėmis Europos ir Amerikos politikoje, katalikai pramatė patogumą bendro visų srovių veikimo, pasitarę nusprendė atsisukti į laisvamanius ir socialistus, užkviessdami seiman 13 — 14 kovo 1918 m. — Tas buvo laisvamaniams toks malonus siurprizas; trindami rankas iš džiaugsmo bėgo prie katalikų su malonumu žodžiuose, o gudrių išrovavimu širdyse, palaikydami, katalikus už naivius, žmogelius, sukurčius ugnelę ir patys savo piršteliu į ją sukišančius. Visas trukšmas reikalingumo seimo, diskreditavimas mažiausiai pragai ir be progos, užsipludinėjimas ir diskreditavimas katalikų veikimo, ir tt. užsimezga viename žodyje *bankrutavimas*. — Kuomet mato, kad katalikai bėgyje vieno mėnesio į pereitų metų Kalėdinį fondą surinko daugiau pinigų tautos laisvės reikalams, negu laisvamanių neprigulmybės fondas surinko nuo pat pradžios karės, taigi svarbu laisvamanių šulams sukišti savo piršteliu į tą katalikų pinigų krūvą. (Nothing to lose, everything to gain).

Katalikų spauda, išsireikšusi prieš sujungimą fondų, kaip sykis užgavo jautriausią stygą, laisvamanių išrovavimuose, nyksta proga pasinaudoti kitų surinktais pinigais. Laisvamanių obalsis jungties "lygūs su lygiais" ir remias tuomi, kad lygiai pasidalyti surinktais katalikų pinigais. — Nejaugi katalikai jau pamiršo incidentą su Centraliu Komitetu ir to incidento pasekmes? Gražiausias paveikslas pasidarbavimo "lygūs su lygiais" (sic!) ir gražiausias pasekmės to lygaus pasidarbavimo. — Katalikai surinko pinigų, laisvamaniai tuos pinigų pasisavinę ir šiandien jų didžiūmos nepasivertę ne tik ten, kur buvo nutarta pasistoti, bet visiškai niekur. Tuomi tarp laisvamaniams galvos sopa, kokiū būdu prisitaikyti prie katalikų pinigų ir kur jau surinkti, ir kur dar bus surinkti.

Reikia seimo ir sujungimo fondų. Kadangi laisvamanių iždai tuščias, o užlaikymas Dr. J. Šliūpo ir jo reumatizmo reikalauja daug pinigų, kaip matyti iš visų Dr. J. Šliūpo laišku, jeigu umu laiku negaus pinigų išmokos, gali tragiškai užsibaigti visa misija. Daktaro išsivajota nei lietuviams nei latviams nežinoma Lietuvos — Latvijoje respublika. Vizitos pas draugus ir su jais garsus pasikalbėjimai, nekalbant apie fakultetą, busiančio Lietuvos Universiteto, kur jau ir vietas pasiskirstė savo draugų tarpe, žinoma neužmiršdamas ir pagarsėjusio Dr. Jono.

Taigi matant tas visas bėdas tikrai būtų laikas, kad katalikiškas Tautos Fondas, katalikų sudėtis pinigais išgelbėtų Dr. J. Šliūpą podraug su jo reumatizmu, pagelbėdamas jam užsikopti ant jam paprasto arkluko, šmeizimo katalikų tikėjimo, ant kurio jis jodinėjo bėgyje virš trisdešimt metų, niekindamas ir iškraipydamas viską, ką tik katalikai veikia ar nuveikė. Tikrai tai būtų gražiausia ironija.

Laisvamaniai matydami, kad protaujantieji katalikų veikėjai bus priešingi tokiai nelogiškai vienybei, jau pradėjo katalikų veikėjus ir katalikus šmeizti ir net agituoti prieš inkunijimą seimo.

(Žiūrėk "Tėvynė" No. 7 Peržvalga).

Po visų laisvamanių agitacijų už seimą, tuojaus nemato jo reikalo, kaip tik pajuto, kad savo parvinsu pirštus negalės inkšti į katalikų išaugintą Tautos Fondą.

Laisvamaniai visokiais būdais išjuokė ir niekino pirmąjį Visuotiną Lietuvos Seimą, įvykusį 1914 metais Chicagoje. Laisvamaniai bėgo drauge sudaryti seimą su socialistais Brooklyne, tikėdami, kad socialistus pažaboti. Kuomet tas nepasisekė, laisvamaniai nei tiek sumanumo neturėjo, kad seimą perskelti ir legaliai turėti savo skirtingą seimą, laukė pabaigos, sutiko su visais nutarimais savo tame seime dalyvavimu ir tik kuomet seimas likosi uždarytas ir delegatai legaliai nebeteko ingaliojimo po uždarymo seimo, ką nors atstovauti, musų gudrus laisvamaniai subėgė kruvon, jau netekę teisių ingaliojimo, ir reprezentacijos padarė trečiąjį "seimą" pavadindami "bepartyvių seimu". (Who can beat that?) Ir žodis stojasi kunu, pasak vieno laisvamano: "sutvėrėme kuną". Išvada aiški, jeigu laisvamaniai gaus, arba nors turės viltį gauti, prisitaikyti prie katalikų Tautos Fondo, važiuos į seimą. Jeigu seime gaus viršų ir pagsaus Tautos Fondą, busime "broliai katalikai", kol Tautos Fonde bus pinigų ir bus eikvojami laisvamaniškos svajonės. Jeigu katalikai užgniauž sauja ir neatduos Tautos Fondo broliams laisvamaniams, katalikai liks niekais, "klerikalais", statančiais savo srovės reikalus virš tautos reikalų, na, ir su tokiais nebus reikalo tartis. Apie ką gi tartis jeigu negali gauti katalikų pinigų. Bet atsiminkime, laisvamaniai tai "Triška ne durak", paseks savo paprastą gudrumą, po seimo padarys savo atskirą seimą pavadins "visuotinas" ir "bepartyvis" ir užbaigtas krukis, kas drįs tam užginėti. — Patartina, kad iš anksto pasiieškotų sau vietas, neaukiant seimo uždarant, kitaip antru kartu susikompromituos. Atsiprašau, klystu, laisvamaniai niekuomet nesusikompromituoja.

Ištikro apvertkita situacija, žiūrint iš abalo pasaulinio politiško judėjimo. Visuotinas seimas lietuviams būtinais reikalingas. Žiūrint į musų išskirstytas jėgas ir žinant jų palinkimus, ambicijas, aspiracijas, santikius ir permatant busimus rezultatus, nenoroms ateina mintin lietuviška patarlė apie šunį ir kaulą, "nei pats grauzia, nei kitam duoda".

Kokie rezultatai iš seimo nebūtų, visi mes esame vienos minties, siekiame vieno idealo. *Liuosos ir neprigulmyingos Lietuvos*; kuomet ją gausime, tuomet parodysim pasauliui, kad jau mes priaugome į vyrus, išmokome vyriškai už principus kovoti, godoti ir gerbti netik draugus, bet ir savo priešus ir jų idealus. Taigi rengkimės seiman.

Piliētis.

MOKINKIMĖS DARBA DIRBTI.

Lietuvai Tėvynėi švinta nauja gadinė. Ateina laikas, kada be svetimų ponų patys turėsime savo šalį valdyti. Netrukus turėsime atstatyti išgriautą savo šalį. Bet ar mes galvojame rimtai dėl to? Nedaug, išsibuvusios kai-kurios partijos tik siundo brolių prieš brolių, o darbo mažai matyti. Metas jau būtų rimčiau pagalvoti, kiek mes turime pajėgų Lietuvai atgaivinti, kokia bus ekonomijos reikalų tvarka, ką galėsime padirbti patys ir ką iš kitur gabenti. Laikas būtų atkreipti akį į musų gamtos turtus ir rengti te-

chnikų ir amatninkų armiją tiems turtams naudoti. Kad mes ištikrųjų turtingi, tai nedaugeliui yra žinoma, ir dėl to daugelis bijo, kad nereikėtų ištirokšti, jeigu busime nepriklausomi.

Turime mes apie 4.000.000 kub. sieksnių durpių; Suvalkų ir Kauno gub. yra geležies rudos, kame labai prastai bandant rasta 73½ nuosimčių grynos geležies; ties Kaunu yra volframo; Vilniaus gub. yra cemento akmens; Panevėžio aps. yra dideli plotai geležies hemitato, taipgi ten randama žibalo šaltinių pėdsakų; ties Kedainiais (Kauno gub.) Nevėžio krantuose yra druskų, ukininkai turi savų kasyklų; Ventos apylinkėje yra kalkinio akmens; visoje Lietuvoje yra daug molio, iš kurio galima dirbti indų ir aliumino; Dubisios apylinkėje ir Vilniaus gub. kai-kuriose vietose yra koalinio, tinkamo porcelenui ir ugnies nebijančioms plytomis dirbti; gero silikato yra beveik visur; jis tinka stiklui dirbti. Yra ir mineralų vandens (Druskininkai).

Čia tik apgraužomis paršiau, nes ar atėjo kam į galvą atidžiai patyrinėti Lietuvos gamtos turtus? Giliau, kaip per penkis sieksnius nežinoma kas yra. Bet ir taip yra pas mus milijardai, tik mes nesirengiam naudoti juos savo šalies gerovei.

Laukiame, kad kas nors kitas mums visa padaręs pakištų. Laikas būtų pradėti galvoti, kad kareivišai pasibaigus nereikėtų bėgti pas vokiečius ar rusus, juos į talką prašyti arba savo pramonę svetimiems atiduoti, kad tik šalį naudotų, o mes lietuviai jiems vergausime ir turtus krausime. Reikia pagalvoti, kad Lietuvos turtai būtų lietuvių rankose ir lietuvių inžinierių ir meistrų būtų dirbami. Nelaiminga toji tauta, kuri neturi inžinierių ir amatninkų, o musų inžinierius kaip tik galima pirštais sąskaituoti. Viso amatninkų vargu surastum 10—15 tūkstančių; ir ką tai reiškia išnaikytai šaliai. Kad kaip nors tą spragą užkišus, turime spaudoje kelti balsą. Kiekvienas inžinierius ir technikas tegul šaukia savuosius ir, metęs politiką į šalį, tegul paskiria tą laiką savo tautiečiams pamokinti, tegul ne vien aukso veršiui tarnauja, tegul pajunta savyje šventą pareigą dirbti savo nelaimingos Tėvynės naudai.

Nereikia bijoti, kad žmonės negalima bus išmokyti. Musų žmonės gabūs, tik reikia, kad jie suprastų visą reikalą aiškiai ir žinotų iš kur reikalingų žinių imti. Reikia duoti pagrindinių žinių, o žmonės toliau patys ras, ko jiems reiks.

Ajmanuojame, kad mums nėra technikos rankvedžių ir Technikų Sekciją jau 3-as metas "kala žodžius ir rašo rankvedžius, bet tai musų neišteisins. Kol kas mokinkimės iš rusų ir lenkų rankvedžių; svarbu, kad

Ant Pat
Viršaus Kiekvienoje Šalyje

Quality Superb

žmogus tik mokėtų tą ar kitą darbą gerai atlikti.

Technikai, kaip sakiau, turi mesti politikavimą, tegul tuo rupinasi netechnikai. Šiuo metu technikai neturi tiesos pamiršti tiesioginės pareigos. Jie turėtų kuooliausiai imti rengti amatninkų armiją, taisyti ją Lietuvai atstatyti.

Organizacijos ir draugijos, manau, padės technikai jų darbe mokykloms steigti ir žmones šviesti.

"Vad."

INDIANA HARBOR, IND.

Vasario 17 Lietuvos Pasilinksmimo Draugiško klubo susirinkime išrinkta du delegatai į seimą: p. S. Barzdys ir p. J. Misevičius. Beto LPD. klubas nutarė mokėti extra mokestį po 5c. kas mėnesį nuo nario, už tuos kareivius, kurie yra iš klubo išėję kariuomė-

RUBLIAI

SUSIVIJIMAS LIETUVŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE
LITHUANIAN R. CALLIANCE of AMERICA
TURTAS VIRŠ \$125,000.00

Apsidraudusiems nariams išmoka:
PASALPOS: \$3.50, \$7.00, \$10.50 ir \$14.00 savaitėje.
POMIRTINĖS: \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00 ir \$1000.00.

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinės duoklės sulyg metų laike įsirašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors busi; todėl rašykis dabar — atsisieis mažiau mokėti, negu palaukus. Nelauk, kol pasens ar apsirgsi.

Konstituciją, mokesnių knygelę, savaitinį laikraštį "Garsą" ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolonijose.

Susizink pas vietinės kuopos raštininką ir įsirašyk dabar. Jei tavo apylinkėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informacijų, pas Centro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS

458 GRAND ST., Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra "DARBININKAS"

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir su batomis.

"DARBININKAS" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

"DARBININKAS" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymui, rašytų pačių darbininkų.

"DARBININKAS" paduoda svarbiausius nuotikius visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausias atsitikimus.

"DARBININKAS" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdėlių ir apysakėlių.

"DARBININKAS" visuomet turi viso to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomui ir suprantama.

"DARBININKAS" nuolatai išleidinėja knygelę, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.

Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius. Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsisakant tik subatinius 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

Adresas:

"DARBININKAS"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pristatome į visas miesto dalis. Telefonas: BOULEVARD 9571
MILDA FLORIST
JOS. F. RASZINSKIS, Sav.
Gyvos gėlės: BUKIETAMS, VESTUVĖMS, BANKIETAMS
PAGRABAMS PAPUOŠALAI ir t.t.
3112 SO. HALSTED ST. Netoli 31 gatvės, CHICAGO, ILL.

nėn ir jie galės būti pilni nariai be mokesčio lig pargyrį iš kariuomenės.

LPD. klubas yra pagirtinas tame dalyke. Turėtų tą pavyzdį imti ir kitos Indiana Harbor draugijos.

Vasario 15 mirė Benediktas Rakauskas. Velionis prigulėjo prie Šv. Jono Kr. draugijos ir So. Chicagoje prie dviejų draugijų (vardų nežinau). Vasario 18 d. visos draugijos iškilmingai su muzika palydėjo į bažnyčią, o iš ten į Šv. Kazimiero kapines, Chicagoj.

Velionis paliko mūlindime moterį ir tris sunus.

Telšių Pliumpis. 2059 W. 22 St., Chicago, Ill.

EXTRA

Tik ant vieno mėnesio. Kas per manę užsirašys "Draugą" ant vieno metų, tas gaus šias dovanas:

1. Braizimėliai 45c.
2. Lietuvos Istorija 25c.
3. Karės baisenybės Lietuvoje 20c.
4. Tiesos žodis socialistams 10c.
5. Kopernikas 08c.
6. Apsvarstyk 08c.

Viso \$1.13

Pinigus siųskite "Money Orderiu" ant šio antrašo:

A. Duda,

Telšių Pliumpis. 2059 W. 22 St., Chicago, Ill.

LAIKO BEGIU JUMS PRIREIKS. Pirkit, juos dabar pakol pigus ir laikykite iki Jums prireiks. Galite gauti tikrus rublius gavavais ar patalpiti mano Banke ant 3½ nuos. nuo šimto. IDOMIA STATISTIKA, iš praėjusios RUSIJOS, pirklybos ir turto, siūndu dykai. I. HERZ, Bankieris ir Notatas, 224 W. 84 St. New York, N. Y.

NUPIRKOME DAUG ČEVERYKU

VYRAI KLAUSYKITE! 5,000 Porų Čeverykų Nupirkome nuo Brown Čeverykų Dirbtuvės, St. Louis, po 60c nuo Dolerio

Ir Proga Parodyti musų Pirkimo Galę. Šie Čeverykai Parduoti tik Dviem Krautuvėm Šiame Mieste, Šiate Street Krautuvei ir Atkins ir Freund

Šie Čeverykai yra Padaryti Dirbtuvėje, Aprupintoje su naujausiomis ir Darbo Taupimo Metodomis. Kiekvienas Žino kas yra Brown Shoe Co.

Protingi vyrai sutaupys pinigus jų čeverykų pirkime šiame pard.

\$2.95

Šie trys modeliai parodyti čia, juodos geros skuros siuti visokio didumo nuo 5 iki 11 su gvarantuota NEOLIN & AVON siulė. Kalba apie pigumus! Pardavimas prasidės Ketverge Vasario 28 d. ir trauksis per tris dienas.

Ketverge, Vasario 28, Penryčioje ir Subatoj, Kovo 1 ir 2 diena

Šis pirkimas priskirta visokios formos del vyrų ir jaunuolių. Jie yra padaryti iš labai tvirtos skuros su šniurais ir guzikais ir kitoki Goodyear veltinės siutos siulės, visokio didumo ir išvaizdos. **NEOLIN ir AVON** Stamprijs audimo padai, kurie išmeginime pasirodė geri, lygus su geriausia skura, kaip nešiojime, taip ir išvaizdoje. Mes patariame jauniems vyrams ir vyrams pasinaudoti šiuo stebėtinu išpardavimu!

KRAUTUVĖ ATDARA 3 VAKARUS I SAVAITĖ: PAN., KETV. ir SUBT.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ ŠIOJ APIELIN-KĖJĖ.

Lietuviai Amerikoje

CHICAGO HEIGHTS, ILL.

Atsiliepiamas į vietos jaunimą.

Vietos lietuvių parapijos Šv. Cecilijos choras vasario 10 d. turėjo susirinkimą. Nutarta po Velykų surengti pasilinksminimo vakarą. Paskui svarstyta bažnytinio choro reikalai. Kadangi prie choro šiuo kartu nepridaugusia priklausę jaunimo, tatau Šv. Cecilijos choras šiuo metu atsiliepiama į vietos jaunimą, vaikus ir mergaites, kviečiamas, kad jie prisidėtų prie choro draugijos. Choran galima įstoti kas utarninkas 7:30 vakare bažnytinėje svetainėje.

Patys, broliai ir seserys, matote, kad vietos choras uoliai darbuojasi Bažnyčios ir Tėvynės naudai ir jau ne kartą pasižymėjo savo pasirodymais scenoje kaip žionai, taip kitur. Bet norima, kad tasai choras būtų kur-kas skaitlingesnis, puičiai išlavintas, kad jis sveiktintaučius užimponuotų, kad juo gerėtusi visi lietuviai.

Prigulėti prie choro, buti giesmininku — juk tai prakilnus daiktas ir geras, naudingas darbas kiekvienam jaunam vyrui ir kiekvienai mergelei.

Vietos choras yra dar jaunas, o tečiau kaip jis publika nustebino savo pasirodymu sausio 27 d. Harvey, Ill. Už tai, žinoma, daugiausia ačiū yra mūsų darbščiam vargonininkui p. Stančauskui.

Lietuviškas jaunimas dar ir todėl privalo dėties prie choro, kad galutinai užstelti vietos nykstančius socialistus ir laisvamanius. Šiandie šitie tamsybės apashtalų pasekėjai vis dar kelia galvas, vis dar mėgiu pakenkti katalikams kulturingam darbe. Gi kuomet mūsų jaunimas visas susiorganizuos stiprion draugijon, kuomet prasilavins dailėje, visokios rūšies "ratelninkams" iš čia prisis arba dumti, kaip pakautystiems, arba nuleidus žemyn akis tylėti.

Tatai, katalikiškas jaunime, kuoskaitlingiausiai prisidėk prie bažnytinio Šv. Cecilijos choro!

Vienas iš buvusių.

RACINE, WIS.

Pranešimas.

Šimet žionai mūsų tautos šventė, Šv. Kazimiero Karaliaičio diena, bus paminėta nedėlioje, kovo 3 d., šių metų.

Todel šiuo metu pranešama,

kaip Šv. Kazimiero draugijos visiems nariams, taip visiems nariams draugijų: Moterijų ir Mergaičių Šv. Marijos P. Rožancavos, Šv. Cecilijos Giesmininkų ir kuopų: SLRKA. 67 kp., A. LRK. S-gos 63 kp. ir 79-to Tautos Fondo skyriaus. Kad viršminėtoje dienoje 10:00 ryte susirinktų bažnytinėn svet., 815 Park Ave., su draugijų ženklais, iš kur in corpore eisime į bažnyčią, kur 10:30 prasidės iškilmingosios Šv. Mišios už mirusius ir gyvus mūsų brolius ir seseris, vargstančius Tėvynėje ir ištrėmė.

Draugijų nariams einant bažnyčion, juos pasitiks choras šv. giesmių giedojimu lydint vargonais.

Kam gyslose teka lietuviškas kraujas, kam kruti nėje plaka lietuviška širdis ir liepsnoja kriščiūniška meilė prie savo Bažnyčios, Tautos ir Tėvynės, tas tą dieną neturi but kurčias, bet privalo dalyvauti apvaisčiojime.

Kviečia visų dr-jų ir kuopų valdybos.

CHICAPEE FALLS, MASS.

Šitas miestelis mažas. Nėra čia nei miesto namų, nei kitokių indomybių. Bet salionių — tai užtektinai.

Lietuvių čia yra 2 šeimininkės nėdirbo ir pasilikonamie. Kuomet visi vyrai išėjo darban, įsiai puolėsi draskyti šeiminkę. Jie čia turi savo gražią bažny-

čią ir parapijos mokyklą. Vasaros metu čia labai dailu ir smagu, kuomet sužaliuoja medžiai ir augmenys.

Iš dirbtuvių yra kelios roberinės ir viena audiminė — roberinė. Jose dirba keletas tukstančių darbininkų. Darbininkams mokama nuo 30 ligi 35c. valandoje. Amatininkams mokama ligi 50c valandoje.

Darbas tečiau labai nesveikas. Smarvė, dulkės. Čia į darbą atvažiuoja darbininkai iš Springfield, Mass., ir kaip kas iš Westfield, Mass.

Mes, lietuviai, su dvasiškais reikalais turime kreipties į Westfield, Mass., kur yra lietuvių parapija, kuri nesenai pasistatė nedidelę, bet labai gražią bažnyčią.

Westfield lietuvių irgi nepradaugusia. Bet jie labai darbštūs, išmintingi, bile kokie padaužos jų neišves iš doros kelio. Todel jiems ten gerai ir einasi.

Lutkevith.

EAST HAMMOND, IND.

Vienoje lietuvių šeiminoje kampininkavo sučiulikėjęs lietuvis darbininkas. Jo pavardė vietos žmonėms žinoma, bet čia neapsimoka sakyti.

Andai taigi tasai liuosameilis nėdirbo ir pasilikonamie. Kuomet visi vyrai išėjo darban, įsiai puolėsi draskyti šeiminkę. Jie šeiminkę tečiau jam iš-

nagų pasprudo ir išbėgo laukan klykdama. Tuo metu pro šalį ėjo iš darbo kitas lietuvis darbininkas. Šitas, sužinojęs trukšmo priežastį, pašaukė poliemoną ir linksmas kampininkas atsidurė šaltojūn.

Vasario 23 d. buvo byla. Šeiminkė teisme ėmė jam ir dovanoją jo bjaurų muziką. Tatai "burdierius" užsimokėjo tik teismo lėšas ir nuėjo sau švilpaukdamas.

Pataikė jis ant geros šeiminkės. Kita jam nebūtų dovanojusi ir ponas "burdierius" būtų atsiduręs kalėjiman.

Šeiminkėms tegu bus persergėjimas, nelaikyti jokių kampininkų, gi jei norima kokį priimti, tai reikia pirmiau patirti, kokio mis jis plunksnomis rėdosi.

Buves.

KENOSHA, WIS.

Tautos Fondo narių domai.

Ateinančioje nedėlioje, t. y. kovo 3 d., Šv. Petro svetainėje bus Tautos Fondo 78 skyriaus mėnesinis susirinkimas, kur bus svarstoma svarbūs dalykai.

Žodis T. Fondo nariams.

Kaip visur, taip ir žionai randasi tarp lietuvių (ne-skaitant jau socialistų), kurie saikstosi užkenkti namie. Kuomet visi vyrai išėjo darban, įsiai puolėsi draskyti šeiminkę. Jie šeiminkę tečiau jam iš-

Lietuvos ar lietuvių. Ką galima pasakyti apie tokį gaivalą? Patys pamastykite...

Daugelis minėto skyriaus narių jau kelintas mėnuo, kaip nesilanko į susirinkimus ir neužmoka savo pradžėtą mokesį. Kamegi priežastis? ar gal prisibijoma, kad antkart reiks daug užmokėti užvilkto mokesnio. Ar kas apsisvarstė, kad pardaug apsiėmė mokėti ir už tai visai atmetė tą kruvinai reikalingą šelpimo darbą. Ne, gerbiamieji! Atminkime, kad šelpimas yra geros valios darbas, pagal savo išgalę. Jei pasirodo, kad perdaug apsiėmė mokėti, tai sumažinkit mokesnį tiek, kiek išsigalit, bet neatsimeskit visai. Juk kasgi rupinsis, apie mūsų Tėvynę-Lietuvą, jeigu ne mes patys.

Taigi viršminėtoje dienoje kviečiami visi Tautos Fondo nariai atsilankyti susirinkiman ir atsivesti daugiau naujų narių.

T. E. R.—is.

MELROSE PARK, ILL.

Vietos italų bažnyčioje vasario 10 d. po lietuviškų pamaldų kunigas pranešė, kad lietuviai paskirtu laiku susirinktų italų bažnytinėn svetainėn, nes iš L. Rymo Katalikų Labdarių Sąjungos centro, Chicagoje, yra atvykęs atstovas, kurs nori pakalbėti į šio miestelio lietuvių katalikus.

M. J. S.

Po pamaldų susirinkimas įvyko. Susirinko keliolika žmonių. Atėjo ir centro atstovas p. Jonas Jokubauskas, Labdarių kuopų organizatorius. Jis paaiškino, kad atkeliavęs suorganizuoti Labdarių kuopą Paaškinio Labdarių Sąjungos tikslą, našlaičių šelpimą, našlaičiams prieglaudos rengimą. Susirinkusiems labai patiko našlaičių šelpimas.

Todel sutverta L. Sąjungos kuopa. Įstojo 9 nariai. Organizatorius pasižadėjo atvažiuoti sekanti sekma dieni, vasario 17 d. vakare. Tą dieną susirinkimas vėl įvyko. Bet jau kur-kas buvo skaitlingesnis. Tą vakarą kuopon įstojo dar 17 žmonių, Taigi dabar L. Sąjungos kuopa išviso turi 26 narius.

Be to kuopon įstojo vienas garbės narys — Povy-las Šakinas, kurs pasižadėjo imokėti 100 dol. našlaičių prieglaudos fondan. P. Šakinas yra rimtos dvasios vyras, žymus šiam miestely lietuvis katalikas.

Kuopos išdan pinigų įplaukė \$13.50.

Išrinkta laikina valdyba, kurion imeina: Jonas Žvirblis pirm., Meč. Šimanskis prot. rašt. Ona Budgeniutė fin., Augustas Urbelis, išdininkas.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks kovo 17 dieną. Susirinkiman kviečiami lietuviai, kuriems rūpi lietuvių našlaičių likimas.

"DRAUGAS"

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
Eina kasdien išskyrus nedidelius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$5.00
Pusmeti \$3.00
Perkant atskirus numerius po 2c.
Prenumerata mokasi iš karto. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos,
ne nuo Naujų Metų. Norint permai-
nyti adresą visada reikia prisiųsti ir
senas adresas. Pinigai geriausia sių-
sti išperkanti krasoje ar ekspresu
"Money Order" arba įdedant pinigų
į registruotą laišką.

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published daily except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
1800 W. 46th Street, Chicago, Illinois
Phone: McKinley 6114, Establ. 1908
TERMS OF SUBSCRIPTION:
One year \$5.00
Six months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
At News Stands 2c. a Copy. Adver-
tising rates on application.

"Draugas" Publishing Co.
1800 W. 46th St. Tel. McKinley 6114 Chicago, Ill.

REDAKCIJOS PASTABOS.

LIETUVIŲ-LENKŲ KLAUSIMU.

Iš ateinančių iš Šveicari-
jos prancūziškų laikraščių
matyti, kad tenai vedama
karšta polemika tarpe lie-
tuvų ir lenkų. Lenkai
stengiasi sudaryti opiniją,
prielankią lietuvių-lenkų u-
nijai. Lietuvių reikalus gi-
na Inform. Biuras Lausan-
noje ir Friburgo lietuviai.

Ypač indomi polemika ei-
nā laikraštyje "La Liber-
te" tarp kunigaikščio Pu-
zynos, unijos šalininko, ir
kun. Vilimavičiaus, tos uni-
jos priešininko.

P. Puzyna (pasirašo: Dr.
Prince Puzyna, Lithua-
nien), prirodo, jog Lie-
tuvoje lietuvių belikę tik
vienas milijonas ir keturi
šimtai tūkstančių (kun. Vi-
limavičius išrodė, jog išviso
lietuvių esą 4 milijonai su
viršumi), kad lenkų Liefu-
voje esanti didžiulė, kad
jie nenurimsi, kol Lietuva
nebusianti sujungta su
Lenkija.

"La Liberté" 16 sausio
paduoda nutarimus lenkų
demokratiškų partijų blo-
ko, Varšuvos, link Lietu-
vos:

1. Visi demokratiški
Lenkijos elementai pilnai
pripažįsta, kad tautos ap-
gyvenančios Lietuvą ir
Baltgudiją turi teisę liuo-
sai apsispręsti, kad ingi-
jus politiską nepriegulm-
bę;

2. Klausimai, paliečian-
tieji busimuosius Lenki-
jos Rytų rubežius, mies-
tą Vilnių ir kitas terito-
rijas senosios Lietuvos
kunigaikštystės, — turės
buti nuspręsti lenkų iš-
teigiamojo susirinkimo
drauge su lietuvių įstei-
giamuoju susirinkimu.
Jų nutarimai turės rem-
ties valia atstovaujamų
jų tautų, išreikšta plebis-
cito keliu.

Žemiau pasirašiusios
partijos išreiškia įsitiki-
nimą, kad demokratiškie-
ji lietuvių elementai su-
pranta bendrumą reikalų
tarp Lenkijos ir Lietuvos
ir kad todėl politiską uni-
ją tarpe dviejų šalių tik-
rai įvyks.

Pasirašo:

Lenkų socialistų par-
tija;
Lenkų liaudininkų par-
tija;
Partija tautos nepri-
gulmybės;
Demokratiškų partijų
unija.

Visos tos partijos yra
kairiosios. Čia dar nėra di-
džiausios "narodowos de-
mokratijos" partijos, kuri
dar arčiau kovoja už Lie-
tuvų-lenkų uniją.

Jiems visiems padeda
musiškiai išgamos-dvari-
ninkai ir Vilniaus endekai
kunigai. Kaip matome,
todėl, pavojus mums yra
didelis.

Lenkų socialistai ir ki-
tos partijos reikalauja ple-
biscito (žmonių nubalsavi-
mo), kur jie nori glausties:
prie Lietuvos, ar prie Len-
kijos. Nors ta priemonė ir
išrodo demokratišką, bet ji
nebutų teisinga. Dalykas
tame, kad daugelis lietuvių
Rytuose (Vilniaus, Gardino
gub.) to klausimo patys ri-
šti negali, nes yra baisiai su-
klaidinti įvairiausiomis me-
lagystėmis ir monais, ku-
riuos platino lenkininkai
per ilgus metus. Patsai
apšvietimas jų yra žemiau-
siame stovyje. Jie neskiria
tikėjimo nuo tautybės, va-
dindami save "polskos via-
ros" žmonėmis, jiems inkai-
ta per amžius, kad tik per
lenkų karalystę galima pa-
tekti į Dangaus Karalystę.
Su tais prietaisais ėjo greta
pavigimas ekonomiškas,
skurdas. Ilgų metų rei-
kės, kol tie broliai atsipei-
kės, kol ingys bent elemen-
tarį apšvietimą ir dalykų
supratimą.

Lenkai žino kad Vilniaus
mieste ir daugelyje vietų
provincijoje, tamsuolėliai
lietuviai reikalauja vienybės
su Lenkija, jeigu jiems bus
pavesta tas klausimas rišti.
Štai jie ir reikalauja plebis-
cito. Mes betgi ant to ne-
galime sutikti ir turime rei-
kalauti, kad sienas tarp
Lietuvos ir kitų šalių nus-
tatyti etnografiškai mūsų
tautos rubežiai, iki kolai
tik eina lietuviški vardai
viejų, žmonių, kur tik užsi-
liko dar lietuviškas tipas.

Lenkų socialistai pasi-
rodo net per gerai patri-
jotais, mąstančiais apie už-
grobia tautų. O ką gi
musiškiai socialistai? Ar
jiems rupi gynimas Lietu-
vos nuo užgriebimų? Jie
užimti šmeižimu visų tų,
kurie kovoja už Lietuvos
laisvę. Anie ištikimi savo
tautos vaikai; musiškiai gi
— išgamos. Vargas mums
su tokiais.

Bent nepaisykime jų rik-
smų ir eikime savo keliu
prie laisvos Lietuvos.

Artymiausi katalikų uždaviniai

Nuo redakcijos. Perspaun-
diname iš laikraščio "Vado"
šitą straipsnį, nes, mūsų
nuomone, jįsi puikiai nu-
šviečia mūsų šių dienų svar-
biausią reikalą. Kas pasaky-
ta apie "Ateitininkų Susi-
sėlimo Fondą," tą lygiai ga-
lima pritaikinti prie mūsų
"Motynėlės", kuri veikia
čia Amerikoje. Reikia tą
Motynėlę išvesti į dienos
šviesą, paremti ant kuopla-
čiausios visuomenės, suorga-
nizuoti aukų rinkimą. Poli-
tiškam seimui praėjus, turė-
sime atsiminti kultūros, ap-
švietos reikalus. "Motynė-
lei" naujos eros užtikrin-
mas bus vienu iš svarbiau-
sių uždavinių mūsų visu-
menės. Bendrame katalikų
suažiavime Baltimore, Md.,
tas reikalas turės būti ga-
lutinai išrištas ir sutvarky-
tas.

Šiandien beveik kiekvie-
nam yra žinoma, jog Prancu-
zijoje dar neseniai katalikų
skaičius mažėjo ir mažėjo. Ten
bedievių ir laisvamanių yra
dar ir dabar didelė visuome-
nės dalis, kaip miestuose, taip
ir kaimuose. Atsilimas tikė-
jime taip buvo įsišaknėjęs,
kad bažnyčios šventadieniais
ir net didesnėmis šventėmis
buvo pustušios. Žmonių, ku-
rie visiškai nelankydavo baž-
nyčių, kurie gyveno be jokių
sakramentų (be krikšto, be iš-
pažinties net prieš mirtį) bu-
vo jau daugybė. Todėl nenuo-
stabu, kad baisiausias išvir-
kimas išsiplatino visoje šaly-
je, visa prancūzų tauta pra-
dėjo nykti. Visa vyriasybė ir
dabar žmonės netikintieji ir
įvairiais būdais varžantieji
bažnyčią. Puiki šalis virto
baisiausiu ligų lizdu ir baž-
nyčios persekiojimo šaltiniu.

Daug priežasčių buvo to-
kiam atsilimui tikėjime, bet
šiandien visų pripažįstama,
kad didžiausia katalikų klai-
da buvo, kad jie neatkreipė
akies, kiek tautos ir žmonijos
gyvenime svarbos turi spau-
da*).

Tiesa, atsirado darbininkų,
kuriems spaudos įtaka buvo
aiški, bet jų žodžiams neti-
kėjo. Taip 1877 m. Bandon
pasakė: "Jeigu katalikai ne-
sirupins labiau spauda, tai
bus jų bažnyčios uždarytos, jų
vienuolynai ištuštinti, jų dar-
bai be vaisių." Netikėjo pran-
cūzų katalikai tiems žodžiams,
nes manė, kad dedami
daug pinigų vienuolynams,
bažnyčioms, tuo pačiu stiprins

TAUPYMO MOKYKLA.

Suv. Valstijų valdžios
sumanymas — karės taupy-
mo ženklelių — yra tiesiog
genijalis. Teisingai yra
manoma, kad tie ženkleliai
— tai stipriausias ginklas
prieš vokiečių militarizmą.
Jokis kitas ginklas neprisi-
dės tiek prie vokiečių nu-
ginklavimo, kaip karės tau-
pymo ženkleliai. Jie in-
trauks minias prie sutau-
pymo didžiausių kapitalų,
reikalingų karės laimėjimui.

Be to tie ženkleliai išmo-
kys žmones taupyti. Visa
svarba jų tame, kad jau-
niems žmonėms, dar besimo-
kinantiems, duodama proga
pratintis prie taupymo.

Mums lietuviams ypač

katalikų. Dabar jau yra ži-
noma, kad Bandon'o žodžiai
išsipildė, nes Prancūzijoje baž-
nyčia atskirta nuo valstybės
(kuri vienok savo slegiančios
globos neišsivadė), vienuoliai
išvaikyti ne tik iš vienuo-
lynų, bet ir iš savo tėvynės,
bažnyčios uždarytos ir net
kai kurios išgriautos. Tačiau
toks skaudus smugis nebutų
ištikęs, jei katalikai ankščiau
butų pasirūpinę platinti nau-
dingus raštus. Bet ten katali-
kai dabar susiprato, stojo į
kovą, išrodinėdami didelę ti-
kybos vertę, ir delto tikinčių-
jų skaičius kasdien auga.

Vokietijoje katalikai tai
suprato ankščiau ir uoliai dir-
ba. Vaisiais to darbo tik
džiaugtis galima.

Pažvelkime mes į savo tē-
vynės praeitį. Šešioliokame
amžiuje Vokietijoje išsiplati-
no protestantizmas (Liuterio
tikėjimas), o iš Vokietijos
pasklydo ir Lietuvoje. Naujo
tikėjimo skelbėjai liutieriai
pradėjo platinti Lietuvoje sa-
vo nuomones ne tik pamok-
slais, bet daugiausia spauda
ir mokyklose. Jie šešiolioka-
me amžiuje Lietuvoje įsitaisė
spausdinių savo raštams leisti.
Vaisių susilaukė gausių: Lie-
tuvoje antroje pusėje šešioli-
ktojo amžiaus liko tik 6
katalikų kunigai, o vienas to
laiko rašytojas sako, kad
vos mažytė dalis liko Lietu-
voje katalikų, o kiti virto pro-
testantais. Tokiam padėjimui
atrado savo vyskupiją Že-
maičių vyskupas M. Giedrai-
tis. Štai jo žodžiai: "Beveik
visoje mano vyskupijoje nera-
dau nė vieno, kas būtų atli-
kęs išpažintį, nė vieno, kas
kada nors būtų priėmęs Ko-
munijos, nė vieno, kas mokė-
tų sukaltėti "Tėve mūsų" ar-
ba nors persišegnoti, jau ne-
kalbant tą, kad kas nors kiek
suprastų tikėjimo tiesas".

Protestantizmui įsivyravui
Lietuvoje daugiausia padėjo
spauda. Prancūzijoje ir gi de-
vyniolikame amžiuje laisva-
manių ir netikinčiųjų spauda
išauklėjo bedievių visuomenę,
kurios atstovai parlamente
(seime) išleido įstatus, var-
žančius katalikus kiekviena-
me žingsnyje.

Todėl mes, dvidešimtojo
amžiaus lietuviai katalikai,
jeigu norime, kad su mumis
neatsitiktų, kaip seniau Lie-
tuvoje atsitiko ir dabar yra

svarbu bus pasisavinti šitą
taupymo metodą. Ir lais-
voje Lietuvoje mes geresnės
nesugalvosime. Buda-
mi neskaitlingi ir nepertur-
tingi, mes tik taupymo ke-
liu galėsime aprūpinti sa-
vo tautos reikalus ir žengti
keliu progreso visose srity-
se.

Ligšiol mūsų visuomenė
lig permažai kreipė domos į
tuos karės taupymo ženkle-
lius.

Labai yra svarbu, kad ir
mūsų spauda, ir visuomenė
rimčiau atsineštų į šitą
svarbų reikalą ir daugiau
indėtų į jį energijos ir at-
sidavimo.

Mes dedame į šį numerį
Valstijos Pinigyno sekreto-
riaus p. McAdoo atsiliepi-
mą.

Prancūzijoje, tai negalime
snausti sudėję rankas, ir nie-
ko nedirbdami.

Mes privalome turėti kata-
likų spaudą, gerų laikraščių,
brošiūrų, knygų, žmonėms
aiškinti tikėjimo svarbą. Šian-
dien svarbiausias katalikų už-
davins turi būti steigti gerų
laikraščių, remti ir platinti
juos. Taip daryti liepia mūsų
sąžinė, ragina vyskupai ir
garsiausieji paskutinių laikų
šv. Tėvai (Leonas XIII, Pi-
jus X ir Benediktas XV).
Koks tai visuomenės darbinin-
kas yra išsitaręs, kad jeigu
šiandien gyventų šv. apašta-
las Povilas, tai jis gal būtų
katalikų laikraščio redakto-
rius, nes laikraštįj vaisin-
giausia galima skleisti krik-
ščionių mokslą, auklėti ir la-
vinti žmones.

Mes, katalikai, norėdami,
kad Lietuvoj neišnyktų tikė-
jimas, švenčiausia priederme
turime laikyti ne tik skaityti
katalikų raštus, bet dar juos
uoliai platinti, remti raštais
ir pinigais. Mūsų laikraščiai
negali išsilaikyti prenumera-
ta (išsirašymais), todėl rei-
kalinga aukų, ir tai aukų ne-
mažų. Tiesa, jau įsikūrė
"Liaudies Sąjunga", kuri ru-
pinasi platinti katalikų spau-
dą, bet ir ji nieko nepadarys,
jeigu katalikų visuomenė, jei-
gu liaudis, jeigu kiekvienas
katalikas neparems tos są-
jungos. Todėl te nebuna nė
vieno kataliko, kurs neauko-
tų, kiek gali, katalikų spau-
dai palaikyti ir jai praplatin-
ti.

Galime turėti laikraščių,
bet jų nieks neskaitys, jeigu
laikraščiai nebūs domus, jei-
gu nebūs gerai vedami, nebūs
gerų straipsnių ir žinių. Ge-
rai laikraštį vesti gali tikrai
prisirengę žmonės, kurie yra
šarvuoti mokslu.

Iš kur mes imsime tų
mokslų vyrų, kad taip maža
dar lietuvių moksleivių kata-
likų, taip maža katalikų in-
teligentų, kurie galėtų mums
rodyti kelią.

Mokslus eiti — reikia daug
darbo, reikia ir skatiko. Mu-
sų moksleiviai, matydami sa-
vo vargingą padėjimą, maty-
dami daugybę savo draugų į
kapus žengiant, įkurė drau-
giją, kuri šelpia neturtingus
moksleivius katalikus; ta
draugija vadinas "Ateitinin-
kų Susisėlimo Fondas".

Tas Fondas jau skolina
moksleiviams pinigų, kad ga-
lėtų lavintis ir baigti mokslus
sveiki, nepakirsti džiūvos ir
daug dirbti tėvynės labui.
Prie to "Ateitininkų Susi-
sėlimo Fondo" yra susisiję
beveik visi lietuviai katali-
kai moksleiviai. Jeigu jie iš-
silavins, tai bus ateityje tikri
katalikų inteligentai, kurie
pajėgs įkurti ir išplėsti kata-
likų spaudą; tada netruks nei

(Tąsa 6-tam pusl.).

LAISKAS REDAKCIJAI.

Gerbiamieji!

"Draugo" 44 numerįj
paduota klaidingas Ameri-
kos Lietuvių Tarybos Biu-
ro Washingtono adresas. Ya-
ra pasakyta: 707 Fifteenth
St., N. W., gi turi but. 703
Fifteenth St., N. W.

Su pagarba,
Am. L. T. Biuras.

RAŠYKITES Į "DRAUGO" BENDROVE.

NUTARTA: Kapitalas padidinti nuo \$25,000 iki \$50,000.
Šėrai sumažinti nuo \$25.00 iki \$10.00.

Šiandien mūsų laikraščio biznis dar neneša pelno.
Bet kodėl? Gi labiausia todėl, kad visuomenė mažai
buvo užinteresuota, kad laikraščio gerai sektųsi.

Vienatinis lietuvių katalikų dienraštis "Draugas"
pereitą rudeni patapo visuomeniška ir prieinama įsta-
ga. Šėrai nuo \$25.00 numažinti iki \$10.00. Senasis
vienas šėras bus vertas puse trečio naujų. Dabar "Drau-
go" Bendrovė prieinama visiems.

Tad, lietuviai katalikai, stokime kuoskaitlingiau-
siai į "Draugo" Bendrovę. Pirkite jos šėrus.

"Draugas" nori pasistatyti lietuvių centre savo
spaustuvę. Tam reikia šviežio kapitalo. Tad nevien
prenumeratomis arba agitacija remkime "Draugą", bet
patapkime jo savininkais, jo leidėjais. Kada "Drau-
gas" bus tikrai MUSŲ nuosavybė, tada mes labiau jį
ir mylėsime.

Indėti pinigai nežus, o su laiku gal neš ir pelną.
Šėrus prima "Draugo" administracija (1800 W.
46th Street, Chicago, Ill.).

Gerb. kunigai prašomi yra patarpininkauti šėrų
priėmimo.

Kuponas užsirašymui "Draugo" Bendrovės šėrų.

DRAUGAS PUBLISHING COMPANY,
1800 West 46th Street,
CHICAGO, ILLINOIS.

Pristundiu \$..... Money Orderiu ar čekiu ir moldžiu
man pasųsti..... "Draugo" Bendrovės šėrų.

Vardas ir pavardė

Antrašas

Miestas Valstija

AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENI.

Jau keletą kartų Ameri-
kos Lietuvių Taryba yra at-
sisaukus į visuomenės vei-
kėjus ir šiaip geros valios
žmones, kad rinktų lietuvių
parašus po tam tikrom
blankom, ant kurių yra at-
spausdinta reikalavimas
Lietuvai pilnos nepriegul-
mybės.

Tiesa, daug kolonijų iš-
pildė savo pareigas, ir pa-
sadarbavus tikriems Lietu-
vos mylėtojams surinkta
daug parašų. Bet dar rei-
kia jų daugiau.

Žinome gerai, kad nesi-
ras nei vieno tikro lietuvių,
kuris netrokštų Lietuvai
laisvės. Kodėl gi neišreikš-
ti savo troškimus. Pasi-
rašydami po jau parengtą
reikalavimu — tą atlikite.
Tad tuojaus pareikalau-
kite blankų, nurodymų,
kiek jų reikia. Ant kiek-
vienos blankos telpa ketu-
riosdešimtys parašų.

Visos blankos su parašais
bus tinkamai sutvarkytos,
ir reikalui priėjus bus atsa-
kančiai sunaudotos išgavi-
mui Lietuvai pilnos liuosy-
bės.

Blankas galima gauti, ir
pasirašius tuojaus reikia
sugrąžinti sekanti adresu:
The Lithuanian National
Council, 703 Fifteenth St.,
N. W., Washington, D. C.
A. L. T. Raštinė.

EATONIC

FOR YOUR STOMACH'S SAKE
Po Valgiui neužmiršk, kad geria-
usias valstas tavo skilviui yra EATO-
NIC. Praradina visus nemigumus
tos vidurių ligos paeina iš nagero su-
virškimo, o tas reikia, kad reikis
mėgintis vieną. Parduodama pas
visus aptiktorius.

IVAIRUMAI.

P. Grigaitis nesiduoda iš-
stumti iš savo apsirinktojo
kelio. "Naujienos" ir to-
liau vis meluoja, šmeižia ir
meluoja. Tegul gi. Pasi-
pjaus be peilio.

Vyrai, nedarykite jiems
perdaug garbės. Gana su
tais juodrankiais pešusis.
Kas šaukia, tegul šaukia, o
mes ruoškimės į seimą.

Liberalai ginčus veda,
kas pas juos augščiau sto-
vi: ar Sandara, ar Tautinė
Taryba. Ir viena ir kita
savinasi pirmą vietą. Na-
bagės užmiršta, kad Chica-
goje liberalai pagimdė dar
vieną Tarybą, kuri anaip-
tol ne tik nemano anų dvi-
jų klausyti, bet pati ver-
žiasi į pirmininkes.

Gera, kad katalikų vi-
suomenė turi tik vieną
"Amerikos Lietuvių Tary-
bą." Žmonės šneka, kad
ten esą paruoštos vietos
ir liberalams, ir visiems ki-
tiems lietuviams. Tos vie-
tos ligšiol dar tuščios. Rei-
kia, sako, laukti, kol libera-
lai galutinai supras, kad nei
jų Sandara, nei New Yorko
Tarybėlė, nei Chicagos Ta-
rybukė negalės suvienyti
visų tautininkų.

Sparnaitis.

"DRAUGO" SKAITYTO- JAMS ŽINOTINA.

Kiekvienas skaitytojas no-
rėdamas savo adresą permai-
nyti, turi butinai prisiųsti ne-
tik savo naują adresą bet ir
senąjį, nes kitaip sunku yra
surasti. Taigi malonėkite at-
kreipti dėmesį į tai.

Stocks ir Bonds Perkami ir Pardu-
dami veikius darbas, Andrews & Co.,
108 So. La Salle st., uždeta 1900 m.

MOTINOS DALELĖ.

(Skolintasai siužetas).

Gan ilga ir nuobodį pavasario diena baigėsi. Saulė smigo už augščių miestų mūrų, pasiūsdama pasakutinius spindulius, lyg atsisveikini-mo ženklą, o tamsa ėmė viršų ir ap-globė viską. Visur buvo tamsu. Tik kur-ne-kur maži žiburėliai tvyksi ir vos tik matosi pro langų šydus. Mat, šiame karės laike, valdžios yra iša-kyta nesinaudoti per daug žiburiais, išskyrus, jeigu yra reikalingas, kad tuo priešų orlaiviai nesusektų gyvenamų miestų ir išgelbėti gyventojų gyvas-tis ir apsisaugoti nuo panikos.

Tuo tarpu Samuolienė tvarkėsi virtuvėje, švarindama įvairius indus ir tvarkė viską, kad kiekvienas daly-kėlis rastųsi paskirtose savo vietose; kitaip prasta iš jos būtų šeimininkė; bet gi tuo pačiu sykiu neliovė ji pri-žiūrėti mažojo kudičio, kurs šale jos saugiai paguldytas lopšelyje, lin-ksmutis, mojavio rankutėmis ir spar-dėsi kojytėmis.

Netrukus viskas buvo užbaigta ir ji džiaugsmingai paėmusi kudičį į prieglobstį, nubučavo ir išdidžiai džiaugėsi jį turėdama. Niekados su juo neperšikirtų; taip labai ji mylė-jo ir godėjo, nes tai buvo dėl moti-nos didžiausias pasaulio turtas.

Neužilgo ji paguldė atgal į lop-šėlį niuniuodama, kad ji užmigdyti nakties atsilsėjimu.

— Saldžiai miegok, suneli, išė-kis; mama godžia tave ir saugo. Gražiai migk, išėkis ir sapnuok, ma-žutėli, brangusis kudičkėli.

Čiu-čia, liu-lia, balandėli,
Čiu-čia, liu-lia, angelėli...

Samuolienė gyveno dideliame priemiestyje. Bet-gi namai, kuriuo-se nuomavosi, kad ir labai skaitlin-gai užgyventi, vienok buvo patogus, tykus; nakties sulaukus, tankiausiai ko ne visi eidavo gan anksti gultų ir negirdėję jokio bildesio, išskyrus, jeigu bent tik rėtai kas grįždavo ar-ba keleviai praedavo.

O kudičis vis dar nemigo, moti-na gi stengėsi jį užmigdyti. — Cit, buk geras; mama nuvargusi, kalbė-jo jį maloniai. — Migk, brangulėli ir sapnuok apie mylimą, narsųjį te-tušį, kurs kaujasi su priešu už tė-vynės liuosybę. Migk ir sapnuok, kad karė jau užsibaigė ir brangus tė-tušis jau grįžta.

Tetušio sunelis buvo paklusnus; kad ir nemigo, bet apsisvertė ant šo-nelio, nerimaudamas ir murmeldamas ką tokio nesuprantamo. Motina gi paėmė laikraštį ir, prisitraukusi su-pamają kėdę, sėdosi į ją ir nesiliovė supusi.

— Cit, vaikeli, — pratarė mei-liai, — miegok ir duok mamai skaity-ti laikraštį. O gal pats nori paklau-syti, — ir atkartojė iš laikraščio ke-letą eilučių, neškubiai, bet reikiškai ir pataikomai skaitant: — "priešas, kad ir atnaujimo smarkią ugnį ir ėmėsi prie keletos kontr-atakų, vienok turė-jo pasitraukti su dideliais nuostoliais ir vakarykšti laimėjimai pasiliko mu-sų rankose..." Taip, tetušis tai su jo draugais laimėjo.

Ne poilgam ji pasikėlė ir meiliai pažvelgė į savo kudičį, o jis gardžiai jau miegojo; jis, jeigu sykį užmigs, tai jau budavo gerai miegos, kaip ir jo tetušis.

Tad-gi, budama liuosa, ji paėmė pradėtus mezginius, bet pirm to, ji ėmėsi prie pataisymo žiburio, kurs silpnai švietė ir šėšėlino naivius vaiz-dus. O prie šviesos ji išrodė jaunes-nę, daug gražesnę ir jos veidas buvo malonus, sakys-gi melynų, vyliojan-čių ir ne vienas vyršikis, ja pama-tes, stengtusi susipažinti ir, jeigu ga-lima, būtų artimiausias jos draugas.

Tiek to; kiekvienas sau tesizino. Ta-me gi laike netikėtina pasigirdo bel-dimas durysna ir išlankė artimoji jos kaimynė.

— Gerą vakarą, Samuolien!

— Ačiū už atsilankymą; na-gi kaip Baužienės sveikata?

— Puikiai rieda; nėra ko rugoti.

Baužienė slinko jau prie pusam-žiaus, bet buvo dar tvirta, prie to gi malonaus budo ir draugiško apsiėji-mo moteriškė.

— O ki kaip pačios "arbusas" turisi? — nusiuko Baužienė.

— Tik jau nebūdink, mieloji, — tarė Samuolienė. — Vos tik-ką už-migo.

— Bent leisk pažvelgti, kaip jis miega, — ir motinišku godumu ap-dairė mažytį.

— Pamintyti, — atsiliepė Sa-muolienė, — kad tetušis jo nematė, o sugrįžęs, visai nepažintų savo ku-dikio.

— Apie tai nesirupink, — ištare Baužienė meiliai nusiuko dama, — jeigu tikrai jo yra.

— O, jis tikrai jo yra, — atsa-kė Samuolienė linksmai užreikšda-ma: — nėra jokios abejonės.

— Aš-gi esu patenkinta ir lai-minga, — tarė Baužienė, atsikvėpdama, — ir dėkoju Viešpačiui, kad ma-nasis vyras yra senas ir dėl to tai išliko liuosas. Bet laikosi jis savo... — Ką tokio?

— Seredoms ir subatoms po pie-tų visai neina į darbą.

— Mat, koks lobininkas?

— O viduje prisituriu nuo kiek-vieno užsiėmimo ir visai nemano da-lyvauti visuomeniškame veikime, kad bent kuomi prisidėti prie garbingo darbo.

— Ar-gi veiklieji jo draugai ne-pasauks prie pagelbos? — užklausė prielankiai Samuolienė.

— To tai nežinau. Bet-gi — at-siduso Baužienė, — šioji karė baisiai vargina žmones; tie kryžiuočiai, ro-dos, visai neturėjo širdies, užtrauk-dami tokias nelaimės, iš kurių var-gu bus išsigauti. Ir kas-žin kada toji baisi karė užsibaigs?

— Kada-gi? Tai klausimas, ku-rį sunku yra išrišti, — tarė reikiškai Samuolienė ir didžiūdamosi toliau tęsė: — jeigu visi vyrai būtų, kaip kad manasis, tokie drąsus, narsūs, tai priešas būtų buvęs senai nugalėtas. Jis tai buvo pirmutinis, kurs pasi-davė liuosanoriui, nun-gi jis yra pil-nas leitenantas kompanijoje B! Ar-gi ne augštai atsistojo. Ir, ar-gi tai ne garbė, O visi kiti garbingai apie jį mano.

— Tikiu kad taip yra, — pažy-mėjo Baužienė, — ir ne veltui taip augštai manai apie savo vyrą, kurs ištikrųjų yra pačios garbė. Bet, ar tankiai jis rašo? — paklausė žingei-džiai.

— Patogiausiam laike, — atsa-kė Samuolienė, — tai jo paties žo-džiai.

— O iš kokios vietos jis rašo?

— To tai nepamenu; bet, rodos, iš tos vietos, kurią po sunkių mušių lai-mėjo. Gal norėtum paklausti, ką jis rašo? — užklausė.

— O, taip, labai meldžiu, — pra-tarė noriai sutikdama.

— Tuojau išgirsi, tik palukė va-landike, — tarė Samuolienė. Ir suieško-jusi laisną, paėmė abiem rankom. — Beklausant, kranjas pačiai užvirs, — ir pradėjo balsiai skaityti. — "Kuo-met laimėjome miestelį, tai suradome pasilikusius vien tik senelius ir be-jėgius. Kitų gyventojų nebebuvo; pirm dešimties dienų vokiečiai išga-beno visus sveikus ir tvirtus. O vi-sas mergaitės nuo trylikos ir moteris iki trisdešimties penkių metų, atskirai suėmė į vieną, didį būrį, parodavo gatvėse ir su savim pasiėmė. Kuo-met jos norėjo atsisveikinti su moti-nomis ir pažįstamais, tai, vokiečių ka-

IŠPAŽINTIS.

Nuo ryto diena neišrodė graži;
Dangus apsiniaukęs, būreliai maži
Lietaus lyg praeina — tuoj suinga.

Šiaurinis vėjelis atlėkęs prabilo,
Lyg kad piktadėjas nuplėšęs nuo šilo
Jo lapų apsiaustą meilina.
Pažvelgsi į žemę — purviną atrasi,
Pažvelgsi į dangų — rustai apsiniaukęs,
Lyg gedulio šydrų, pasaulį aptraukęs:
Linksmumo nebėr! Iš savęs gal iškasi?

Al, liudna man, liudna! Ir sieloj, dangus
Taip pat, kaip gamtoj, apsirukęs, rustas...

Mini ir bažnyčia, jau laukia čionai
Augčiausiojo tarnas; jam išpažinai,
Kas širdį tau slėgė, slopino.

Ir kagi? Sunkenybė nukrito tuojas;
Liudnumas praėjo — žiuri jau linksmaus
Į ateitį. Jau nebežino
Širdis, kas tai baimė; sugrįžo drąsa;
Sparnai tau išaugo... Ir žingsniais tvirtais
Aš vaikščioju mūsų sodnelio takais,
Bešypsanti saulė. Linksma jos šviesa
Ir juokina gamtą ir džiugina žmogų.
Matai tą pasaulį vėl gražų, patogų.

Ir veržiasi žodžiai: "Dievuliau meilingas!
Aš mylin Tave, Tu toks geras esi!"
Ir ašara rieda gardi ir šviesi...
Ir linksmas esmi, ir laimingas...

M. VAITKUS.

TITNAGINIS.

F. VIRAKS.

Narbutienė.

(Tąsa).

Senis Narbutas, vienas iš senovė-je garsios Lietuvos Narbutų bajorų šeimos, sėdėjo už stalo apkrauto įvairių plėnų braižiniais. Šale stalo stovėjo spinta prikrauta daugybės storiausių knygų, o ant kedės šale stalo gulėjo netvarkoje sumesta šu-tis laikraščių.

Senis Narbutas buvo apsiautęs naktiniu apsiaustu ir susijuosęs rau-dona šaliką, o įsistojes vien į nakti-nes pantaples, pro kurių kiaurus ga-lus kyšojo jo stambūs kojų nykščiai.

Buvo tai žmogus augalotas, stam-baus kuno sudėjimo, bet liesas ir iš-džiūvęs kaip šakalys.

Jo veidas geltonas kaip vaškias, plaukai baltavo kaip obelies žiedas.

Akys buvo stačios ir drąsios — teisingos, bet kakta įvairių bruožų kryžiafonėmis išraižyta...

Aplinkui viešpatavo bajoriškas skurdas.

Čia buvo rakandai senovėje ma-tę gana gerus laikus, bet dabar suk-lypę, nušiurę, nutriusę... Ant sienų kabojo paveikslai didvyrių, paauk-suotuose rėmose, kurių piešėjais bu-ta garsių praeities piešėjų.

Čia net grindys nešiojo pėdsak-us, kad senovėje jų buta vašku te-pamų, ir blizgėta.

Atsistojo senelis, pasiėmė į ran-kas vieno plano piešinį ir gerai jį prižiūrėdamas iš džiaugsmo ir užsi-ganėdinimo nusišypsojęs pratarė:

reiviai joms nedaleido ir daužė kum-ščiais ir karabinais be jokio pasigai-lėjimo..." Tai ir kagi pati sakysi?

— Tai įstabu ir, rods, netikėti-na, — tarė Baužienė. — Kokios gi pasekmės? — Ir abdv tylėjo valan-dėlę, mintydamos apie vokiečių begė-diškumą.

Neužilgo Samuolienė toliau skai-tė: — "Tad-gi ir nestebėtina, kad musikiškai tiesiog intuizė ir norimas-tauja, kad kuogreičiausia sumušti be-gėdžius. Aš pats irgi jaučiuosi ne-kaip ir, jeigu galėčiau, tai nubaus-čiau juos visus."

Baužienė atsiduso ir pratarė: — Taip, be abejonės, gal ir jis kitaip gyvena.

— Ką-gi tu nori pasakyti? — paklausė Samuolienė, šurpulių apim-ta.

— Kaip sau nori, gali manyti, bet tame aš matau pavojų, — atsakė Baužienė.

KUR DINGSTA CENTAI?

Kas gali pasakyti, kur dingsta centai? — klausia vienas Philadelphiajos dien-raštis.

Sugrįžtantieji šalies pini-gynai centai neatrodo nu-nešioti. Bet jų sugrįžta taip mažai, jogei tiesiog ne-suprantamas daiktas, kur jie visi gali žuti. Kaip ži-noma, centai yra mažos ver-tės. Bet jų reikšmė pirk-lyboje yra didelė. Mano-ma, kad žmonės į centus, kaip į mažverčius, mažai domos atkreipia. Ir todėl jie visur visų pametami, be-tikslingai išbarstomi.

Pirmas amerikoniškas centas buvo padirbtas ir apyvarton paleistas 1793 metais. Jis mažai kas skyrėsi nuo vėliaus gami-namų centų.

Retai kur yra sutinka-mas centas, padarytas 1799 metais. Pasakojama, kad

tų metų centai ve kaip iš-nykę: Viena firma mieste Salem, Mass., tais laikais užsiėmėdavo vergų pirkly-ba. Jinai surinko daugel-į tų metų centų, padirbi-no juose skylutes ir siuntė juodųjų žmonių vadams Aprikoje. Už tas "cac-kas" firma gaudavo juodu-jų vergų.

Centas skaitosi baromet-ras pirklybos judėjime. Y-ra patirta, kad kuomet pirk-lybą patinka krizis, tuo-met šalies pinigynan dau-giausia centų sugražinama. Net didelė vėtra, arba šaltis padaro didelę intaką į cen-tų apyvartos sumažėjimą. Kadangi žmonės, kurie iš-leidžia centus, tokiais lai-kais dažniausia esti užsi-darė namuose.

Didelė centų apyvarta y-ra gerųjų laikų ženklas:

1902 metais kažkas pa-skleidė gandą, jogei dir-bant centus per klaidą va-

(Tąsa 7-am pusl.).

tėvas pasigyrė, kad savo daugelio metų darbą apie vieną išradimą jau šiandien galutinai užbaigęs.

Dukters džiaugsmui nebuvo ga-lo, taip iš tos žinios nudžingo, jau ji-nai matė, kad tėvas ant tų savo iš-radimų bedirbdamas stačiai į grabą gyvas lipa ir dabar manė, kaip jo sveikatą atitaisyti.

Taip jiedu valandėlę maloniai šnekučiavosi.

— Ar žinai, tėveli, kokiuos aš prietikius turėjau šiandien keliauda-ma?

— Kasgi, dukrele, atsitiko?

Čia Onutė apsakė viską apie tai, ką jau mes žinome, bet kuomet prie-jo prie atsitikimo su p. Titnaginiu, tai pati nežinojo, ką daryti, ar sakyti, ar ne.

Pasakė viską. Visą taip, kaip tik buvo.

Senelis sudrebėjo. Kumštis su-gniaužė, pradėjo skubiai kvėpuoti ir pratarė:

— Tas siurbėlė driso dasilytėti mano kudičio rankos... to prakeikto godišiaus įspėdinus... sunus.

— Bet, tėveli, jįsai su manimi buvo labai mandagus ir, kad tik jįsai būtų kuomi kitu, o ne Titnaginiu, tai aš jį labai, labai mylėčiau!

— Vaikel! Onutė... apgalvok gerai, ką kalbi.

Jo tėvas sučiulpė mūsų visą tur-tą, suėmė mūsų viską ir dabar te-besmaugia mus.

Koks tėvas, toks ir sunus, juk obuolys netoli jo obelies rita.

— Kad, tėveli, jis nešrodo ant blogo žmogaus... tokios jo akys tei-singos ir malonios.

— Spjauk ant visko... ir žaltys, ir gyvatė pirmiausia savo akinis ap-kerėja savo nužiūrėtą auką, o tuomet ją prarija.

— Visi plėšrieji žvėrys turi dailesnį plauką. Ir nuodingiausios vilkvo-gės skaisčiu raudonu dailumu atsižy-mi — taip ir jįsai...

— Gal tas viskas ir teisybė, bet aš jaučiuosi esanti kalta, kad su juo-mi pasielgiau ir nemandagiai persi-skyriau. Dar ištole atsisukusi pa-žiūrėjau, o jįsai kaip avinėlis ant vie-tos nušimines stovėjo ir mudviejų akys susitiko, o nežinia kokia galybė tarsi žaibo kibirkštis perėjo per vi-
mane... Širdis pradėjo plakti ir aš pasiskubinau protekiniais link namų.

— Ir labai gerai padarei.

(Toliau bus).

(Toliau bus).

KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIAI.

Kas jie yra ir kodėl mes turime juos pirkti.

Karės Taupymo ženkleliai.

Pasiūlydama **Karės Taupymo Ženklelius** žmonėms, Sąjunga Valstijų valdžia padarė labai gerą progą kiekvienam vyrui, moters ar vaiko šioj šalyj, naudinga, lengva ir saugu pasidėjimą pinigų.

Kas jie yra.

Karės Taupymo Ženkleliai yra tai obalsis didžiosios demokratijos, reikalavimas demokratiškos formos valdžios saugumo. Jie yra maži vaikų bondsai. Kaip **Laisvės Bondsai**, jie yra užtikrinti turtai žmonėms Sąjunga Valstijų. Jie turi naują ypatybę, kad jie kiekvieną dieną auga ir prie pabaigos jų net nuošimčiai neša nuošimčius, ir visa tai gvarantuojama valdžios. Šie ženkleliai yra išleisti dviejose formose: 25c. ženkleliai ir 5 dolerių ženkleliai.

Del parankumo taupytojams yra duodama **Taupymo Kortelė** kiekvienam pirkėjui 25c. ženklelių (stamps). Ši kortelė turi vietos del 16 ženklelių. Kada visos vietos užsilpdo ženkleliais, tai tą kortelę galima paimti 5 dol. vertės ženkleliu, kuriuos galima gauti pašte, bankose ar kitose turiniose ingaliojimą nuo Valdžios vietose su pridėjimu 12 centų pinigais iki vasario 1 dienos, 1918 m., ir po vieną centą kiekvieną mėnesį vėliau.

Tiems, kurie norėtų pirkti 5 dol. ženklelių iškart, — tie ženkleliai yra parduodami pradėjus nuo gruodžio 3 d., 1917 m. iki sausio 31 d. 1918 m. po 4 dol. 12 centų. Jie kiekvieną mėnesį pasidaugina po 1 centą iki sausio 31 d., 1919 m. 1923 m. Sąj. Valstijos išmokės 5 dol. kiekvienoje paštoje arba Iždo Departamente Washingtono už kiekvieną ženklelį priliptą prie **Karės Taupymo Certifikato**.

Kada jūs pirkite 5 dol. ženklelį, tai jūs turite jį priklijuoti prie kortos vadinamos: **Karės Taupymo Certifikatas** (War Savings Certificate), kuris turi turėti vardą pirkėjo, jį gali išmainyti tiksliai tas asmuo, kurio vardas yra parašytas ant certifikato, išskyrus tiksliai tą atsitikimą, jeigu savininkas mirė, arba būtų sunkiai sužeistas. Šis certifikatas turi 20 vietų; jeigu jie visi pripildyti su **Karės Taupymo Ženkleliais** tarp gruodžio 3 d., 1917, ir sausio 31 d. 1918 metų, tai jis atsiųstų pirkėjui tiksliai 82 dol. 40 centų ir sausio 1 d. 1923 m. valdžia išmokės certifikato savininkui 100 dol. — tikras uždarbis savininkui bus 17 dol. 60 centų. Šis budas yra pamatuotas ant 4 nuošimčių, kuris dauginasi kas trys mėnesiai nuo sausio 1 d. 1918 m. Vienam asmeniui **Karės Taupymo Ženklelių** ga-

lima parduoti ant karto nedaugiau, kaip už 100 dol (prijungimo kainos), ir vienas žmogus neturi teisės turėti tokių ženklelių arba **Karės Taup. Certifikatų** daugiau, kaip už 1,000 dol. (prijungimo kainos).

Jeigu savininkas **Karės Taupymo Certifikato** norėtų gauti už savo ženklelius pinigais prieš jo prijungimą, jis gali tai padaryti bile kada po sausio 2 d. 1918 metų, duodamas 10 dienų ankščiau pranešimą į bilę vieną paštą ir gaus už kiekvieną ženklelį, priliptą jo vertę mokėta ir vieną centą už kiekvieną mėnesį po pirkimui kiekvieno ženklelio. Registruotas Certifikatas taipgi gali būti išmainytas, bet tiksliai tame pašte, kuriame buvo registruotas.

Kitais žodžiais, budas yra labai paprastas, teisingas ir tikras. Savininkas certifikato negali trolyti, bet tik pelnyti. Jis perka saugiausią visame pasaulyje ir parankiausią visame pasaulyje apsaugą, kokią mūsų didžioji valdžia buvo žadėjusi savo žmonėms.

Kodel jus turite juos pirkti.

Svarbiausia priežastis pirkimo **Karės Taupymo Ženklelių** yra tai, kad jūsų šalis yra karės vėsuloje. Jūsų šalis reikalauja kiekvieną centą, kuri kiekvienas vyras, moteris, ar vaikas gali sutaupti ir paskolinti, kad pavalgydinti, apdengti, apginkluoti ir aptaisyti kareivius, jurininkus Amerikos ir laimėti teisingą karę apginimui Amerikos garbės ir pasaulinės demokratijos.

Jeigu mes norime laimėti karę, mes turime laimėti kaip vienas susivieniję. Taupymas kiekvieno vyro, moters ar vaiko yra reikalingas, jeigu mes norime priskubinti pabaigą šiai karai. **Karės Taupytojai yra Gyvasties taupytojai.**

Viena sluogsnis virvėse, kurios laiko didįjį Brooklyną tiltą, yra nelabai tvirta, bet jų tukstančiai suvyta kartu, laiko vieną iš didžiausių pasaulio perėjimų.

Kada mūsų tėvai ir sunys ir broliai yra pašaukti šalies paimti ginklus jos apgynimui, jūs neišgirsite nei vieno atsisakančio tai daryti, kad jis vienas negali laimėti karės. Kiekvienas vyras yra pasirengęs prisidėti prie to. Didžios kariuomenės tuo būdu rengiamos eina pirmyn prie mūšio linijos, ir pašvęsti viską saugumui ir apgynimui mūsų namų ir mūsų šeimynų ir del gyvavimo mūsų šalies.

Tie tai yra vyrai, del kurių jūs prašomi taupyti ir skolinti jūsų dolerius. Šalis verta kovojimo, šalis verta taupymo.

Taupyti pinigus, tai taupyti gyvastis.

Pirk **Karės Taupymo Ženklelius** paštoje, bankose, trustų kompanijose ir kitose valdžios pripažintose vietose, ir vaduok mūsų šalį.

W. G. McADOO,
Iždo sekretorius.

Šis yra oficialus ženklas Tautinio Komiteto **Karės Taupymo**.

Viešas atsišaukimas į visus Amerikos lietuvius katalikus ir katalikiškas organizacijas.

Broliai ir sesutės, jau nuobodoms katalikams klausyt visų pliovonų prieš tikėjimą ir mūsų dvasišką bebelievių spaudoje ir nuo estradų. Laikas mums sukurti organizacijoms, taip ir pavieniams ir išliuoti tuos priešus iš katalikiškų stubų aukant į purvyną, jeigu norim, kad mūsų šeimynose būtų sutikimas. Susipratę katalikai neturėtume remt tokios paudos ir leist po savo stogu.

Chicago laikraštyje "Naujienose", pasirodė No. 29 — 1918, straipsnis po antgalviu "Tautiškieji Išdavikai ir Par-davikai". Bet perskačius visą straipsnį nerandi jokių pri-rodymų: ką pardavė, kam ir kada — nėra pasakyta. Pasi-rašęs Laisvamanietis arba Visuomenietis. Švart spauda nie-kaip netalpina tokio straipsnio, kuris vien tik burnojanų pilnas. Sako, kad kunigija mūsų per amžius protus laikė retėžiais surakinusi.

Beširdžiai! Atsakysim mes, katalikai. Mūsų protai veikia liuosai, mūsų niekas nevaržo. Bet kaip jūs, broliai atskalunai, paliosavote savo protus iš Vergijos Rymo Katalikų tikėjimo, kuom galit pasigirti?

Ar daug įsteigėt mokyklų, ar kokių labdarinių įstaigų, kuom tokiu galit pasirodyti — meldžiam pasakyti? Tai būtų svarbiau, negu plust, pikždžiant ant savo brolių katalikų ir kunigijos, ant viso kas yra šventa, dora ir prakilna.

O kad katalikai daug bažnyčių pristeigė ir jas Rymui aprašė — tai čia, rodosi, mus katalikų privatiškas dalykas, delko mes aprašėm popiežiumi, o ne kokiame atskalunui. Kad

atskalunai steigia savo maldinimus, katalikai neatkreipia visai domos, kam anie užrašo, taip rodos ir tokiame Laisvamaniui neturėtų rūpėti, kam katalikai savo bažnyčias užrašo.

Sako, kad jau katalikų Bažnyčia atgyvenusi savo amžių. Mums katalikams neatgyveno, bet gražiausiam žydėjime yra. Bet tokiame atskalunui, kuris atskilo nuo katalikų tikėjimo, tokiame beabejonės jau katalikų bažnyčia atgyveno.

Sako, buk kunigai plėšia už velykines korteles nuo \$6 iki \$12. Taip, tiesa. Bet kodel jūs nepasakot žmonėms teisybės, kad tie pinigai nuo velykinių kortelių eina į parapijos kasą su kitomis įplaukomis, jie paskui buna naudojami del išmokėjimų, kaip tai algų kunigams, vargonininkui ir bažnyčių skolų, jeigu jos yra ir tt.

Sako, kad kunigai lupa už patarnavimus: krikšto nuo \$2.00 iki \$5.00. Tiesa, yra kunigų kad brangiai ima, bet ne visi. Tat neteislinga būtų visus kunigus smerkti — kas link krikštų. Cia kunigas negali nieko perdati nulupt, kadangi kudių pirmiau pakrikštija, o paskui mokasi kunigui. Tat jau tu čia duodi, kiek tavo malonė, kadangi kunigas nuo kudių Sakramento krikšto negali atimt. Bet teko matyt, kad už krikštą kunigui penkinė ispraudžia ir dar ranka pabučiuoja, o išėjęs keikia kunigą, buk jį kunigas nulupęs. Už šliubus, sako, po \$50 ir daugiau. Cia galima sakyti mētoja, kadangi mes visi katalikai imam šliubus bažnyčiose ir tokių pinigų nesam mokėję. O kas link pamaldų už mirusius — straipsnio autorius sako, buk kunigai juokus krtėia. Kas daugiau pinigų duos, tą greičiau į dangaus karalystę įleis. — Kam čia katalikus pa-juokti, juk jūs į buvimą dušios netikit, tad jūs joms ir tikietų nepirkit. — O kas link parapijinių mokyklų — sako, buk ten nieko gero nemokina, vien tik kunigus gerbt. Tai tiesa, parapijinė mokyklų išmokytas vaikutis pagerbs nevien kunigus, bet viską, kas yra dora ir prakilna.

Butų labai gerai, kad toks Visuomenietis pradėtų lankyt parapijinę mokyklą; tada nebjaurotų ypatų, kitaip manančių kaip pats. Viena parapijinė vidutinė mokyklą Amerikoje daugiau naudos padarė, negu visa kruva tokių rėk-snių kaip Visuomenietis. Paimkim miestus, kur turi lietuviai parapijines mokyklas. Matysi — vaikučiai gražiai lietuviškai kalba, rašo, skaito, žaidžia vakaruose lietuviškas žaismes. O kas pas juos tą tautos dvasią palaiko, jeigu ne parapijinės mokyklos.

Toliau sako: pritvėrė Vyčių, Rožancų, Juozapinių, Darbininkų, kurie po stubas landą, sėdami nesutikimus šeimynose. Čia kaip tik sau per galvą Visuomenietis ir rėžia. Prašom, tamsta, paim paties straipsnį No. 29 "Naujienose", perskaityt su atyda, o pamatysi, kas kurstytojas yra. Jeigu seki Amerikos lietuvių gyvenimo istoriją, tat turėtum ir žinot, kas inėšė į

tarpą lietuvių suirutę, juk mes, kada atvažiuom į šią šalį, atsivežėm iš tėvynės ir žmogiškumą, ir katalikišką tikėjimą, meilę artimo, ir doros principus, bet laikui bėgant pradėjo atsirast tokių "visuomeniečių", laisvamanių ir ciicilikų, pradėjo nuo estradų ir per spaudą biaurot katalikus ir jų dvasišką.

Broliai ir sesutės, paklausem pliauškalų, metė tikėjimą, dorą, ir žmogiškumą ir atsi-grįžę pradėjo biaurot savo brolius ir sesutes. Nekurie kunigai tuoj pamatė tą, prie ko mūsų tautą prives, pradėjo per spaudą ir iš sakyklų žmonių perspėti, kadangi čia kaip tik kunigijos ir buvo užduotis, kaip doros dabotojos, matant žmonių vedant prie prazuties. Bet mūsų visuomeniečiams, laisvamaničiams ir ciicilikams tas labai nepatiko, kad kunigai nepaveldjo jiems tarpe žmonių skleist demoralizaciją. Tad ir ėmė rekti per savo šlamštus ir nuo estradų, buk kunigai maišo politiką su tikėjimu; sako, vietoj Dievo žodžio panaudoja sakyklą agitacijai prieš mūsų spaudą. O gal jūs, ponai laisvamaničiai, norėtumėt, kad garsintų tokius laikraščius, kurie vien tik pripildyti biau-rojimais ant katalikų?

Visuomenietis sako, kad mūsų kunigai kone visi paleistuviai. Teisybė, gal ir at-siranda iš daugumų mūsų katalikų kunigų, kad kokis ir nupuola doroj, bet meldžiam jūsų pažiūrėt į tarpą savo kunigų: Miekų, Jankauekų, Strazdelių ir kitų. Kam jums mūsų R. K. kunigais rūpin-ties, kad jūs savo turite. Ap-švarinkit juos pirma.

Tai gi mes, Montello kolonijos lietuvių katalikiškų draugijų atstovai, dar sykį kreipiamės į plačią visuomenę Amerikos lietuvių katalikų, kad šluot iš savų katalikiškų stubų, tuos šlamštus, kurie nešą suirutę į mūsų šeimynas.

Katalikiškų draugijų atstovai, ingalioti laikytame susi-rinkime 17 d. vasario, 1918.

Mykolas Abraščinskas,
Ona M. Kašetaite,
Jonas T. Ciunis.

The Great Western Smelting and Refining Co.
41st & Wallace St., Chicago, Ill.

ARTYMIUSAUSI KATALIKŲ UŽDAVINIAI.

(Užbaiga nuo 4-to pusl.).

rašytojų, nei lėšų. Kad susilaukti ateityje katalikų inteligentų, be kurių nieko nepadarysime, šiandien mes visi turime paremti "Ateitininkų Susielpimo Fondą", nes patys moksleiviai, budami neturtingi, neilgai tęsės savo draugus šelpti. Jeigu liandis užjau ir karštai remis savo aukomis Fondą, tai galime tikėtis, kad ne vienam neturtin-gam, bet gabiam moksleiviui bus progos baigti mokslus. Todel tautiečiai remkime tą Fondą, įsirašydami nariais (5 rub. metams), aukodami, skirdami vakarų, paskaitų pelno, rinkdami aukų viešose vakaruose ir susirinkimuose. Vienu žodžiu, naudokime kiekvieną progą. Aukų rinkliavą tam tikslui ir-gi reikėtų suorganizuoti.

Jeigu šelpsimė katalikus

moksleivius, galime būti tikri, kad Lietuvoj žydės tikyba, dora, o su ja ir šalies laimė. Jeigu turėsime katalikų inteligentų, tada Lietuvoj tikėjimas nebus varžomas, kaip dabar yra varžomas Prancuzijoje, kame iš mokyklų net kryžiaus ženklai yra išmėta-mi.

Kiekvienas tegu aukoja ir kitus ragina aukoti palaikyti katalikų spaudą ir "Ateitininkų Fondą". Jeigu nepasirupinsime, tai galime sulaukti, ko šiandien sulaukė prancuzai. Visi eikime dirbti su dvigubu uolumu ir pasi-sventimu, nežiurint įvairių nemalonių ir trukdymų, noriai ir drąsiai!

"Vadas" No. 30.

*) Laisvamaničiai, ir tikėjimo priešininkai puikiai tai suprato ir po visą Prancuziją platino priešingus tikėjimų raštus. Taip-pat šiandien mūsų "pirmiečiai" klaidina žmones, nesigalėdami tam tikslui nei darbo, nei lėšų.

**) "Draugija" No. 38.

PAIN-EXPELLER

tai kiekvienos šeimynos geriausias draugas, kuris tikrai pagelbi nuo visokių kentių ir skausmų. Dabartinės gyvenimo aplinkybės privertė mus pa-branginti iki 35 centų mažą buteliuką ir iki 65 centų didelį.

Pilnai tikėkite, kad gausite visada tą senai išbandytą gyduolę tokio pat gerumo ir pagelbingumo. Nesidukioke apgaut suklustuotais vaistais, parduodamais už pigesnę ceną.

Šia seną tikrą gyduolę gausite visuomet tokiaime pakelje, kaip čia parodyta. Pirkdami žiūrėkite, kad būtų ant pakelio ženklas "INKARAS" ir žodis "LOXOL" o taipgi mūsų pavardę.

Tikrasis PAIN-EXPELLERIS parduodamas visose aptiekose. Galite gauti ir tiesiog iš mūsų. Patariame pirkt buteliuką už 65 centus, nes jame yra gyduoliai dvigubai daugiau, negu už 35 centus.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

AUKSUOTI ROŽANČIAI

Užlaikome Rožančių dideliame pasirinkime įvairiose karolių spalvose, kurie yra pargabenti iš Europos. Pasiskubinkite su užsakymais. Greitai gali išsibaigti. Turime taipgi maldaknygių spausdintų Tilžėje, Vilniuje ir Amerikoje.

No. 1437. Karoliai įvairių spalvų. Reikalaujant paminkite kokios spalvos pareidaujate. Lencuogėlis ir kryželis storal apkuoti. Kaina su prisuntimu 75c.

No. 1438. Balto akmenėlio karoliai. Storal auksuotas lencuogėlis ir kryželis. Gvarantuoti ant 5 metų. Kaina su prisuntimu tik \$1.75

No. 1439. Galima gauti įvairių spalvų karoliais. Kryželiai "Roman Gold". Gvarantuoti ant 5 metų. Kiekvienas atskirai idėtas gražioje dėžutėje. Puikiai dovanai dėti giminių. Su prisuntimu ... \$2.00

Užsisakant paminkite numerį ir kokios spalvos norite. Pinigus galite siųsti išperkant Money Order, registruotame laiške, arba viencentiniais krasos ženkleliais. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 WEST 46th STREET, CHICAGO, ILLINOIS

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ LIETUVIŠKA CHICAGOJE

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, auksinius žiedus, šliub-nius ir deimantinius, muzikas, gramofonus su lietuviškais rekordais, koncertinas, ant kurių gali groti ir nemokantys visokius šokių, armonikas rusiškas ir prusines, importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitaras. Taipgi vargonų pardavimas.

Dirbu visokius ženklelius del Draugų. Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzikališkus instrumentus ir revolverius. Savo darbą gvarantuojame. Mūsų kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantis už Chicago orderius galite siųsti per laiškus.

STEPONAS P. KAZLAWSKI
4632 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
TELEPHONE DROVER 7309
Katalogs visiems dykal, kas tik prisieis už 2c. Stampą.

CHICAGOJE.

BRIDGEPORTAS.

24 vas. buvo šv. Jurgio parapijų susirinkimas.

Mūsų socialistai, pasivadinusieji savo "parapijonais", kuriems prie to už jų melagingas žinias geriaus priktų vardas "belzebubo parapijonų", šlamste "Naujienose" pradėjo kelti paskalas, buk mūsų gerbiamojo kun. Vaičiūno neapkenčia parapijonys, buk mūsų parapijos skola yra \$97,700, buk mūsų parapijoje šiemet už sėdinių vietas bažnyčioje imama ne 6 dol., bet net 8 dol., ir daug kitokių kvailysčių.

Tas viskas yra bjauriausi melagystė, — priemonės, su kuriomis norima pasėti sėklą neapykantos tarp katalikų.

Mūsų parapijos reikalai, ačiū Augščiausiam, puikiamam šlovėje, šiemet skolas atmokėta ne 7 šimteliai bet net 7 su viršum tukstančiai. Mūsų gerb. kun. Vaičiūnas yra labai gerbiamas ir godojamas, už jo darbus ir pasiūlymus, visų parapijonų. Mūsų parapijoje nei nematyta pakelti mokesčių už bažnyčios suolus, kaip buvo 6 dol., taip ir pasilikio. Tatgi persvarsčius tą visą, buvo vienbalsiai išreikšta noras, kad visi šios parapijos gerieji katalikai, kurie dar turi savo širdyje kibirkstėlę tikėjimo, pradėtų lauk mest tuos šlamstus ir jų, anot jų pačių, "klapčius", kad visokie šlamštai neturėtų daugiau vietos jų gričiose, kad jų draugystės būtų tikrai katalikiška dvasia ir noras dirbti bažnyčiai, o netarnauti dviem ponam.

Ir ant galo pareikalauta, kad tasai šlamstas "Naujienos" liautųsi tuos savo klaidų prasmianymus dėti savo skiltyje ir mulkinti žmones; taipgi pareikalauta, kad tasai "parapijonas" savo melagystes butinai bėgyje 10 dienų atšauktų, nes kitaip bus pasiųsta pagal valstijos teisių.

Varde visų susirinkusių, J. Tumasonis.

WEST SIDE.

Gražus teatras.

Susiv. Liet. R. K. Am. 85 ir 39 kuopos vasario 24 dieną turėjo vakarą su lošimu Mel-džio svetainėje. Sulošta keturių veiksmų komedija "Vagys". Suveikusi gražiai. Lošę sekantieji asmenys: K. Dargis, Z. Mestauskaitė, L. Venckevičienė, P. Mikolaitis, P. Pleškauskis, P. Vaišvilas, E. Dargiūtė ir F. Puleikis.

Antraktuose eiles sakė Z. Mestauskaitė ir E. Dargiūtė.

Kaip eilės, taip lošimas labai žmonėms patiko, ką padidijo dideli ratavimai, ova-cijos.

Publikos buvo neperdaugiausia. Mat, gavėnia. Nėra šokių. Buvo atsiradę ir tokių, kurie pas tikietų pardavėjų klausdavo ar busių šokiai. Kuomet tiems ponams pasakyta, kad ne, jie nepirke tikietų ir danginosi laukan. Mato-te, kokių žmonių esama. Vis tai tie nelaimingieji socialistai ir laisvamųjų sumulkin-tų.

atsizadėję savo galvų, gyvenantieji svajonėmis ir svetimam protu.

Ačiū gerbiameis lošėjams ir lošėjoms už gražų vaidinimą.

A. B.

IS NORTH SIDE.

Labdarių susirinkimas.

Labdarių Sąjungos 6 kuopa turėjo mėnesinį susirinkimą vasario 3 d. Šv. Mykolo Arkaniolo parapijos svetainėje.

Susirinkime dalyvavo žymus skaitlius geradarių žmonių. Iš koncerto ir baltos komisijos raporto paaiškėjo, kad vakaras davė \$341.45 pelno. Už tai gerbiama komisijai, už jos pasidarbavimą, širdingai padėkota.

Kuopon įstojo garbės narė, Judita Kreminskaitė, ir antkart imokėjo 100 dol. Garbėjai už tai. Tegu jiniai bus kaip pavyzdys visiems vietos lietuviams ir lietuvėms.

Be to garbės nariu įstojo Šv. Juozapo Ap. draugija ir imokėjo 100 dol. Puikus pavyzdys visoms draugijoms!

Kuopon įstojo nariais A. Kišonis ir J. Valaitis.

6 kuopa dabar turi 105 narius. Iš jų apie 80 narių visuomet pilnai užsimoka, pildo savo priedermes, kurias apsiėmė pildyti.

Verta kaip tiems, taip kitiems susiprasti ir uoliai imtis to praklaus darbo, ko kuo yra labdarybė.

A. Nausėda.

Red. prierasas. Redakcija atsiprašo už šitos žinios suvelinimą padėti dienrašty.

IS BOBRUISKO PADANGĖS.

Mūsų Bobruiskas anaip-tol nėra tokis tylus ir mieguistas, kokių jį šio išrodo vien sekant laikraščius. Jame gal but daugiausia, negu kitur gyvenimas verda, kunkuliuoja. Gaila tik, kad jis neturi korespondentų, kurie jo gyvenimą nuolat rodytų plačiai visuomenei.

Visko jūs čia rasit, kas liečia mūsų, lietuvių, gyvenimą. Kiekvienas prakil-nėnis visuomenės darbas, troškimas randa čia gilų atspindį. Ko Bobruiskas neturi? Čia ir šelpimo komitetas, išplėjęs savo darbą net visam Bobruisko apskrityje ir pusėje Mogilevo-gub., čia vietinė Tautos Taryba, čia "Liaudies Sąjunga", čia "Šelpimo komiteto Tarnautojų Sąjunga." Viso čia yra todėl, kad Bobruiske gyvenama nemažai lietuvių inteligentų skaičiaus. Ir jiems dirbant, bobruiskiečių tautos sąmonė tvirta, gryna. Ne-kalbant jau apie šelpimo komiteto darbus, Bobruiske turėjome begalo mitynų —susirinkimų, porą puikiai susirinkimų spektaklių —koncertų, labai pakėlusiu mūsų vardą vietos gyventojų akyse. Negalima, žinoma, užmiršti ir tų nuspręstų mitynų — susirinkimų — muose rezoliucijų, telegra-

my ministeriams Kerenskiui, Lvovui del mūsų Tėvynės ateities ir kitokių dalykų; lietuvių visuomenei del mūsų Tautos Tarybos "koalicijos pamatais." Sunku viską atminti ir iš-pasakoti.

Gaila tik, kad kai kurie darbušėnieji žmonės jau apleido Bobruiską, kaip tai kun. Bumšas, karės prov. Kunigėlis, Rubikas. Kaip kitur, taip ir čia viso mūsų visuomeninio darbo centru yra šelpimo Komitetas. Apie jį, kaip apie ratą sukasi visos kitos mūsų organizacijos. Be pašėlų dalinimo šis Komitetas išlaiko Bobruiske dvi vaikų prie-glaudi, vieną mokyklą, ligo-ninę, ambulatoriją, siuvely-lą, skalbyklą, mezgyklą, maisto sandėlį — krautu-vę (vasarą dar kepyklą); Osi-pavičiuose — prieglaudą — mokyklą, Žlobinę — prieg-laudą-mokyklą, Rogačevę — prieglaudą — mokyklą. Reikia tiesą pasakyti, kad kaikurios įstaigos, pav. siu-vykla ir mezgykla vos ne gyvuoja ir Komitetui (ypač mezgykla) jokios naudos neduoda. Be naudos jos ir dirbančioms šiose įstaigose, nes, pavyzdin, mezgykloje darbininkė mėnesiui uždir-ba 25—30 rublių (valgis sa-vo). Naudingiausia, žino-ma, yra tai prieglaudos ir mokyklos, auklėjančios mu-sų jaunąją kartą. Visose prieglaudose bus apie 350 berniukų ir mergaičių. Prie-glaudose vaikai gauna pil-ną užlaikymą. Maistu ir drabužiais net geriau aprū-pinama, negu kitų skyrių prieglaudos, bet užtat daug ko trūksta doros ir auklėjimo žvilgsniui. Bet tai rodos, yda bendra be-veik visoms Centralinio Komiteto prieglaudoms. Ži-noma, daug kas galima bu-tų pataisyti, jei mes mažiau butume persiėmę dalykais mūsų tautai jokios naudos neduodančiais.

Pas mus Bobruiske tuo blogiau, kad čia mokyklose visai neišguldoma tikyba. Bobruisko mokykloje (ši-met 110 vaikų) jau antri-metai nesilanko kunigas. Ir man teko girdėti, koki liud-ni vaisiai vaikų dorai be tikybos paramos.

Bendras gi Bobruisko pa-dėjimas nelengvas. Lėšų prisirūniamų Centro Komiteto neištenka. Tremtinių skaičius padidėjo, bet At-skiroji Taryba jų netvirtina. Gyvenimas gi begalo pabrango. Nors miltų sva-rui taksą 50 kapeikų, bet duonos neištenka ir perka-ma duona be taksos — po 50 kap. svarui. Vargas tremtiniam gyventi. Kas gi čia kaltas? Žmonės sa-vo, kad ne kas kitas, tik Komitetas, tie žmonės, ką Komitete sėdi: "Jie tikri novidonai. Turi kruvys pi-nigų ir neduoda kiek reikia. Pakišk tuos 6 rublius ir ži-nokis. Kad būtų geri, ar negalėtų duoti po 60 rub-lių."

Ir pyksta smarkiai visi ant to Komiteto. "Negeras, girdi, pirmininkas, negeras igaliotinis, negeras sekretorius — a nei vieno gero žmogaus nėra." Su-

šauks kas nors "Liaudies Sąjungos" susirinkimą del nustatymo darbo progra-mos, ar Tautos Tarybą del savo reikalų, pirmas daly-kas — gaus pilti komitet-ninkai: "Kam, girdi, Kne-žienei ar Butkienei duodat tiek, o mums, Bugailiškie-ni ir Spetienei tiek?!" Tu-riu čia pasakyti, kad dau-giausia reikalauja ir išmė-tinėja kaip tik tie, kurie mažiau ar visai pašėlos ne-reikalingi — tai visoki "Są-jungos," geležinkelio tar-nautojai.

Daug dar kuo norėtum pasiskirti visuomenei, bet ši kartą užteks. Gal Dievas duos geresnius laikus, bus ir geresnių žinių. "Vad."

KUR CENTAI DINGSTA.

(Pabaiga iš 5 pusl.).

rin imaišyta nemaža kieky-bė aukso ir todėl vyriausy-bė, girdi, deda pastangas, kad tie visi centai iš apy-vartos sugrįžtų pinigynan.

Pasklydus tokiam gan-dui viena Washingtono fir-ma sumanė pasireklamuo-ti. Firma paskelbė, jogei jiniai mokės po 18c. už kiek-vieną 1902 metais išleistą centą.

Tuojaus atsirado visa ga-lybė spekuliatorių, norin-čių uždirbti geresnį piniginį. Jie keliose valstybėse išpir-ko visus tų metų centus, mokėdami už kiekvieną 5 lici 12 centų. Pagaliaus maišais tuos centus nuga-beno minėtai firmai.

Tuomet pasirodė, kad mi-nėta firma ieškojo tik pi-gaus pasigarsinimo. Jiniai paaikšino centų spekulian-tams, jogei žadėjusi 18 cen-tų tik tam, katras jai pri-statys 1,902 centu.

Kadangi paskelbimas gu-driai buvo sutaisytas, spekuliantai firmos negalėjo patraukti atsakomybės ir tokių būdu daug pinigų prakišo. Bet firma pagar-sėjo visoj šalyj.

BAIMĖ YRA BIAURUS BUDAS.

Baimė yra pavojinga svei-katai. Ji sustapdo veikimą muskų pilve, dirbimą ir sulauko virškinimą. Tankiai paprastas dalykas yra užtek-tinas, kad pamesti tą paprotį, Trinerio Amerikoniškas Eli-xiras Kartaus Vyno, kurs pri-gelbsti virškinimui, pagelbsti pilvui veikti ir duoda pagel-bą jums kariuoti su baimė. Jeigu juos paluosuosite sa-vo kūną nuo nuodu, kuria sustapdo pilvo veikimą, tai pailsimas ir nemalonumai pa-tytis prapuls. Trinerio Ameri-koniškas Elixiras tuomi pačiu yra geriausia gyduolė. Kaina \$1.10. Vaistinyčiose. Trinerio Linimentas reumatizmui, gal-vo skausmui, dieglius ir tt. ir Trinerio Kosulio mišinys nuo-šalčio kosulio, bronchit, as-thma ir tt. Yra lygiai geros gyduolės. Dabar yra laikas laikytis jas ranka kad apsi-saugoti nuo ligų. Kainos Vaistinyčiose Trinerio Linimen-tas 35 ir 65c. Trinerio Kosu-lio gyduolė. 25 ir 50c. Krasa visada reikia pridėti 10c. dau-giau. Juoz. Trinerio Kompa-nija, Išdirbėjas Chemikas, 133-43 So. Ashland Ave., Chi-cago, Ill. (Apg.).

"Draugo" Bendrovės Knygynas.

Visiems savo prieštariams patariame skatinti ir platinti mūsų išleistas knygas.		No. 350. Apšvarstyk! Atlikusius misiją paminklėlis; parengė Tėvas Kapucinas	05
Užsiekant knygas visad reikia pažymėti knygos numerį ir vardą. Pinigus reikia įsistoti iš karto išperkant money order arba registruotame laiške. Mažiaus dotierio galima įsistoti krasos ženkleliais.		No. 254. A. B. C. Pradžiamokslis. Sutaisė J. Damijonaitis, drobes apdar.	25
No. 5. Anykščių šilėlis. A. A. Vyskupo Ant. Baranajaus amžina atmintis. Yra tai perlas lietuvių poezijos. Pust. 16...		No. 265. Krikščioniško Mokslo Katekizmas, dalis II. Sugengtas ir užgirtas trečiojo Baltimoro Koncilijaus. Pagal anglišką, sutaisė kun. F. B. Serafinas. Tarpina trumpus klausimus ir atsakimus pritaikytus pradėdantiems mokytis. Kaina	15
No. 10. Aureolė. Oratorija. Paskirta Lietuvių Chicago, Ill. Šv. Kazimiero Sese-rims. Parašė M. Gustaitis, 1914 m. Gražios dainelės. Pust. 24 "Draugas".		No. 270. Gyvenimo pamatai. Sutaisė K. J. D. Išleista išėjus šviesio Dr. J. "Ziburdėlis". Graži knygelė. 1915 m. pust. 26	25
No. 13. Auksinė. Dramatiška vienoje veik-mėje Operetė. Parašė Pranas. Gra-21 lošimui knygėlė. Pust. 14		No. 274. Išpažinties istorija. Prancūziška parašė kun. A. Guilius, vertė kun. A. Mikulskas. Yra tai puikus trankis priėj užmėginėjimui laisvamųjų tams dalyks. Pust. 156	40
No. 16. Gerkulitės Eilės. Yra gražus rink-nėlis dainelių, kurias kiekviena lietu-vaitė turėtų mokėti. Pust. 32		No. 276. Mažasis Katekizmas. Valčioliams, prisiruošiantiems į pirmąją išpažintį ir Šv. Komuniją. Išleido kun. J. Lau-keičius. Antras leidimas 1907. P. 115	20
No. 20. Kanklės. Lietuviškos dainos sutai-sytos 4 balsams. Parašė Dr. Vincas Kudirkas. Rinkinyje mylimiausių lietu-viams dainelių, 1 dalis		No. 292. Šv. Kazimieras Lietuvos Karaliaus. Ypatinai lietuvių mokykloms patartina skatinti ir platinti šią knygelę	20
No. 25. Kanklės. Lietuviškos dainos sutai-sytos 4 balsams. Parašė Dr. Vincas Kudirkas. Rinkinyje mylimiausių lietu-viams dainelių, 1 dalis		No. 305. Trumpa Lietuvių kalbos Gramati-ka. Sutaisė Mokytojas, Juoz. Damijonaitis, vietinis Lietuvių Kalbos vadovėlis tinkas mokykloms ir patlems per savę mokyties, poperos apd.	35
No. 30. Melė Poema. Parašė M. Gustaitis. Yra tai labai giles minties dainelės. 1914 m. Pust. 24		No. 307. Trumpa Šv. Istorija Seno ir Nau-jatamto. Parašė kun. I. Suster. Kieto popero apdarais	25
No. 45. Degtinė. Vienavoksmis scenos vaidu-dėlis. Lenkiškai parašė Kaz. Goral-czyk, vertė Adolfas Vėgelis. Tinkas scenai veikalelis		No. 315. Vaikų žvaigždutė. Bendoriaus, dalis I, kieto poperos apd.	25
No. 48. Kartutė. Trilveiksmis dramos paveik-slielis iš liandies gyvenimo		No. 316. Vaikų žvaigždutė dalis II, kietais apd.	35
No. 55. Karės Metu. Valdėlis iš lietuvių gy-venimo 3-juose aktuose, užimantis ir tinkantis scenai		No. 320. Trumpas aiškinimas tiesų Katali-ku Tikėjimui. Parašė kun. P. Gu-gis. 1916 m. Knygtutė pasimokini-mui tikybos dalykų. Pust. 68	25
No. 60. Komedijėlės: Cigonės atsilankymas. Dvi kumetės. Dvi sesutės ir Girtuoklė su Blaivininku. Parašė U. Gerkulitė, Gražus, lengvi veikaleliai, pust. 34		326. Vienovinė luoma, ykty su trumpais patariamais apie paaukima kunigys-tin. Iš anglų kalbos vertė kun. P. Saurusaitis. Pust. 195	25
No. Tarp ilgelių Rožės. Melodrama dviejo-s dalyse, 6 aktuose. Parašė J. J.—is. Gražus veikalelis lošimui. Pust. 54		No. 360. Lietuvių Darbininkų Kalendaris. 1918 m. Išleido L. D. S. Yra tai pu-lkus leidinys ir patariame kiekvienam tų kalendaris įsigyti. Boston. Pust. 120	25
No. 85. Antanukas. Apyšaka B. Pruso. Ver-tė Selimas. Antra laida. Pust. 40. Pa-sakaitė iš lietuvių gyvenimo		No. 378. Brošiurėlės lengvos pasiskaitymui: a) Marškas 41. Pust. 24	08
No. 87. Braižinėliai. Tai labai įdomios apy-sakaitės. Kaina lengva. Parašė Skru-zė. Chicago, Ill. 1915 m.		b) Kopernikas ir Galilėjus, pus. 32	08
No. 90. Darbininko dovanelė. Darbininkams. Parašė F. V. Perspausdinta iš "Dar-bininko". II laida. Graži pasiskaity-mui knygutė. Pust. 32		c) Žmoniskumas ir vergija, pus. 18	05
No. 95. Huckleberry Finnas. Mielan laiko praleidimui patartina. Šią apysaką, kalba lengva ir knygovės įtaigą inte-resuojanti, vertė Jonas Kmitas		d) I Socialistų Rojų, pus. 18	05
No. 98. Iš daktaro pasakojimų. Parašė Šar-rijos Ragana. Rudens diena, sulaukė Gražios pasakaitės. Pust. 70		e) Giordano Bruno, pus. 18	05
No. 103. Karės Baisenybės Lietuvoje. Per-gyventų valandų atsiminimai. Para-sė Juozas Kudirkas. Knygelė apra-santi karės bausmę ir jos žiaurumą mūsų broliams. 1916 m. "Draugas". Pust. 56		f) Ar yra Dievas? Pust. 13	05
No. 106. Lietuvos Vėlyji Dovanelė. Parašė kun. Dr. M. Gustaitis. Puikus veikale-lis ir tikra dovanelė. Kiekvienas, žaun-kaitis bei mergaitė privalo įsigyti Vy-čių Dovanelę. Chicago, Ill. 1915, pust. 28		g) Socialistų moralė ir darbas, pus. 18	05
No. 110. Oliveris Twistas. Tai viena iš ge-riausių nusisekusių vertimų gar-saus anglų rašytojo Charles Dick-ens. Apyšaka, kurią myli senas ir jaunas, blednas ir turtingas; neapsi-vilsi gavyš šią knygą. Vertė Jonas Kmitas, 520 pust.		h) Mandagus vaikėlis, pust. 24	05
No. 115. Patarlės ir išminties grūdėliai. Surinko ir išleido P. Mulevičius, 1917 m. Yra tai gražus rinkinėlis lie-tuviškų, patarlių ir išsitarimų. Pust. 48		No. 394. Kotvitių Skaitymų knyga. Pust. 186. Su paveikslais, audimo apd.	1.00
No. 120. Tėra Keleiviai. Krikščionis, žydas ir turkas. Pamokanti pasaka. Ver-tė F. B. Antra laida 1907 m. Graži moralė pasaka. Pust. 95		Lithuania and the Autonomy of Poland with a map, by J. Gabrys, Paris	10
No. 125. Vaidėliai. Progos belaukiant ir kitos 5 gražios pasakaitės. Parašė Jonas Kmitas. Tikri to žodžio prasmės vaiz-dėliai. 1917 m.		rys. Paris	10
No. 160. Lietuvių Tautos Memorijalis. Pa-rašė ir indavė Tautų (Rasių) Kon-gresui Londone atstovavusiam liepos 26-29 1911 m. J. Gabrys. Vertimas iš prancūzų kalbos dalis 1 Wilkes Barre, Pa., 1911, pust. 12		A Sketch of the Lithuanian Nation, by J. Gabrys, Paris	10
No. 162. Lietuvos Istorijos vadovėlis. Tin-kas mažiems ir suaugusiems, 112 p.		Album Lithuanian Dances for orchestra, Corrected and arranged by Vincent Niekus, Chicago	10
No. 164. Lietuvių-Lenkų Unija. Keli praet-tes ruožai paminėjimui 500 m. su-kaiktuvių Gardelio unijos (1413—1613) Gražus istoriskas veikalelis, tinkantis pasiskaityti, norintiems su-žinoti lenkų šunybės ir visokias srovės žmonių. Pust. 162		Trimetas. Rinkinyje lietuviškų šokių. Pučiamal orkestrai. Parengė V. Niekus. Se-tas 10 knygučių \$4.00. Viena knygelė	50
No. 173. Pažindome socializmą. Parašė P. G. Yra tai rinkinys faktų apie soci-alistų mokslo ir jų melagystę. Pust. 16		Septynios giesmės, (mūsų lietuviškai) dviem balsam prie vargonų. Parašė S. Simkus. Oželis. Mširiam chorui prie forteplano. Pa-rašė St. Simkus	1.00
No. 176. Pergventos Valandos. (Karvojaus laišakai) Parašė K. A. K. Pasikalbė-jimai apie Lietuvos politiškus reika-lus. Pust. 150		No. 373. Išady Katekizmas. Parašė kun. A. Stanulynas. Pust. 79	25
No. 183. Šiapus ir Anapus Grabo. Parašė J. Gerutis Laida III. Graži pilna moksliskų paaiškinimų knygtutė. Pust. 190		No. 375. Ypatinai sąžinės perkatinėji-mo budas. Pust. 58. Audeklo viršel.	15
No. 194. Tiesos žodis Socialistams. Parašė Kunigėlis. Trečia laida. Tai geriausia knygelė pažinimui kas tai yra tie mūsų lietuviški socialistai bel "cicilistai". Su paveikslais		No. 358. Drasiškojo gyvenimo vadovėlis. Pust. 409. Audeklo apdarais	1.00
No. 199. Lietuvių Katalikų Metrašdis. Re-dagavo kun. P. Lapelis. Yra tai vie-na idomiasiu knygų lietuvių kalbo-je. Čia rasit daugelį paveikslų mūsų veikėjų; aprašyma lietuvių organiza-cijų, parapijų, draugijų, draugijelių. Visoki informacija, dainų, pasakai-čių ir tt. Kiekvieno lietuvių grido-je privalo rasti šią knygą. 448 pust.		No. 394. Kotvitių Skaitymų knyga. Pust. 186. Su paveikslais, audimo apd.	1.00
No. 210. Biogi Kuzkų Papročiai, su pa-veikslais. Parašė Dr. A. L. Gražus-nas; kiekvienai motinai šį knygelę patartina perskaityti		No. 394. Kotvitių Skaitymų knyga. Pust. 186. Su paveikslais, audimo apd.	1.00
No. 222. Užkrečiamųjų Ligų Išsilaitymo Budai ir Kova su Jomis. Sutaisė Dr. Gražusnas		No. 394. Kotvitių Skaitymų knyga. Pust. 186. Su paveikslais, audimo apd.	1.00

MALDŲ KNYGOS.

No. B.4. Aukso altorius, mažas, parankiausias knygtutė del visu, grafi popera ir aiškios raidės. Pust. 394. Poperos apd.	50
Baltas kauliniai apdarais	1.50
No. B.7. Breviorėlis. Graži mažas maldų knygtutė, ypatingai jaunumenei. Pust. 240.	45
Kaina poperos apdarais	75
Skuros minkštose apdaruose	65
Baltos skurės apdaruose	65
No. B.10. Parnalio vadovėlis, graži ir pa-ranki knygtutė. Pust. 290. Kaina au-deklo apdarais	40
Skuros minkštose apdarais	60
Rožančių kukinių ir brangaus stiklo gva-rantutu nuo 15c. iki	1.50
Škapterių karmelitanų iš Lietuvos su pa-saiteis ir be pasaitėlių po	15
Paveikslėlių mažų Viešpaties Jėzaus Marijos ir Šv. Juozapo su maldelėmis už vie-ną nuo 2c. iki	10
Didelių paveikslų (abrozų) visokių šventųjų (didumas 14X20). Kaina už vieną	25

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.
1800 W. 46th Street, Chicago, Illinois

CHICAGOJE

Ketvirtadienis, vasario 28 d. Šv. Teofilus.
Penktadienis, kovų 1 d. Šv. Albinas.

NORTH SIDE.

Katal. Draugijų atstovų susirinkimas.

Vasario 21 d. čia įvyko katalikiškų draugijų atstovų susirinkimas Lietuvių Dienos reikale ir podraug Tautos F. 43 skyriaus baltijos rengimo reikale.

Susirinkime dalyvavo sekančių draugijų atstovai:

Šv. Mykolo Ark., Šv. Juozapo Ap., Šv. Cecilijos, Šv. Kazimiero, Motinos Dievo Aušros Vartų, L. Vyčių 5 kp., L. D. Sąjungos 20 kp., Panų ir Moterų Šv. Rožančiaus, S. L. R. K. A. 16 kp., P. Blaivinkų 12 kp., Moterų Sąj. 4 kp. L. R. K. Labdr. S. gos 6 kp. ir Tautos Fondo 43 skyriaus.

Nutarta, kad visos draugijos prisiųstų savo atstovus Lietuvių Dienoje (Šv. Kazimiero dienoje) ir bažnytinę svetainę ir tenai išreikštų savo nuomonę apie pokarinę Lietuvos likimą ir suteiktų su lig išgalės auką Lietuvos laisvei atgauti.

Nutarta, kad visų draugijų nariai Šv. Kazimiero dienoje, kovų 3 d. 10:00 ryte susirinktų bažnytinę svetainę, iš kur visi su savo draugijų karūnomis eis į bažnyčią tautos šventės paminėjimui. Gi 6:00 vakare visi nariai susirinks bažnytinę svetainę, kur bus išpildyta apvaikšiojimo programa. Visiems įnešimas svetainės bus dykai.

Gerh. vietos klebonas kun. F. Kudirka atstovaus parapiją ir atidarys vakaro programą.

Dabar taigi pasilieka tik visiems, kaip draugijų nariams, taip pašaliniais lietuviams atitei tan apvaikšiojiman, nes tai pirmu kartu mūsų kolonijoje įvyks toks didelis tautiškas apvaikšiojimas.

Programoje bus kalbų, dainų, deklamacijų ir kt.

Buvęs rašt.

PRANEŠIMAS

Tautos Fondo skyriams.

Štėmis dienomis T. F. centro raštininkas prisiuntė visiems Chicago ir apylinkių T. F. skyriams daugybę tautiškių ženklelių. Tuos ženklelius T. F. skyriai turės paskleisti visose lietuvių kolonijose Lietuvių Tautos Dienoje (kovų 3 d.) Tie ženkleliai dabar randasi T. F. 32 sk. globoje prie šv. Jurgio par.

Taigi šiuomi pranešame visiems Chicago ir apylinkių T. F. skyriams ir prašome jų atstovus atvykti kovų 1 d. apie 8:30 val. vakare į šv. Jurgio par. mokyklos kambarį, trečiame aukšte, ir gauti kiek reikės tų ženklelių.

T. F. 32 sk. VALDYBA

Suareštavo už miltų laikymą.

Federaliai agentai areštavo Steve Stoakiff, 779 Marion gat., už užlaikymą pas save 250 bačkų miltų.

Už per greitą važiavimą.

Teisėjas Richardson už per greitą važiavimą automobiliu nubaudė 90 žmonių. Visiems uždėta pinigiska pabauda.

Už žmonos mušimą kalėjimas.

Teisėjas Mahoney Franką Pankan nubaudė vieneriais metais į pataisos namus už savo žmonos mušimą.

Teisme buvo ir pati žmona, kuri skundė savo vyrą. Teisėjas atsiliepė ir brutaliai vyrą: "Tu negali mušti bėdinos, beginklės moteris, nors ir turi hindenburgiškus usus!"

Už neprideriantį atsiliepimą.

Federalis teisėjas Landis trintis metais kalėjimo nubaudė Walterą Ragauskį už neprideriantį atsiliepimą apie prezidentą Wilsoną ir už išreikštą troškimą — pamesti bombą po Baltaisiais rumais.

Plėšikai posenovėi siaučia.

Nežiūrint pastaromis savaitėmis energingo policijos veikimo Chicagoje prieš piktadarius, plėšikai ir vagiliai posenovėi siaučia. Tai vienur krautuves užpildinėja, tai kitur praeivius apiplėšia, tai automobilius pavagia.

Tik prieš bankas užpildinėjimai kažkaip aptilo. Turbut stambiausio piktadariai išgan-dyta.

Svarbus nusprendimas.

Miestas Chicago patraukė atsakomybę Lambert Tree kompanijai, kam įnai palė savo nuosavybes nenuvalė ledo nuo šaligatvių.

Teisėjas Gemmill tečiau miesto skundą atmetė. Anot teisėjo, visus šaligatvius privalo tvarkyti ir prižiūrėti miestas, bet ne namų savininkai.

Miesto parėdymas, kurinomi namų savininkai verčiami valyti šaligatvius, jau senai pripažintas nekonstitucijiniu, taigi ir neturintį jokios reikšmės.

TOWN OF LAKE.

Pranešimas.

Kovų 1 d., penktadienį, 8:00 vakare, Šv. Kryžiaus parapijos svetainėje (Town of Lake) vietos Moterų Sąjungos 21 kuopa turės susirinkimą, kurin kviečiamos atitei visos narės ir atsivesti naujas įsirašyti. Kp. Valdyba.

CICERO "DRAUGO" SKAITYTOJAMS.

Kam neatneša vaikas kasdieną dienraščio "Drango", tai meldžiū man pranešti, o aš pasistengsiu tai pataisyti. Kas norėtų gauti "Drangą" mėnesiui ar net savaitei, teateina pas mane arba teprisiūnčia savo adresą, o "Dranga" gaus tol, kol jis norės.

J. MOZERIS,
1430 So. 49 Ave., Cicero, Ill.

Taipgi pora!

Paul Morimus, meksikonas, 21 metų amžiaus, nepersenai apsidėdė su viena lenke, 38 m. amžiaus.

Kitas su kitu nesusikalba, kitas kito nesupranta. Jiedu supiršo ir apvezdino pašaliniai žmonės.

Nesusikalbančiai porai negalima gyventi. Todel lenkė (gi kiek pas ją išminties!) su savo pažįstamų pagelba reikalą padavė teisman ir pareikalavo, kad jos vyras, meksikonas, arba geriau ją užlaikytų, arba įnai turi persiskirti.

Visgi tai bus labai indomi hyla. Bylą ves teisėjas Mahoney, kuris perkatinėja naminių nesupratimų bylas.

Karės ženkleliai tarp mokinių.

Visų viešųjų mokyklų kambariuose bus iškabinti surašas tų mokinių vaikų, katrie yra pirke karės ženklelius.

Atsaukė savo prisipažinimą.

Nepriaghlai, Martin Clarke ir Willard Chapman, atsaukė savo prisipažinimą, kad jiedu buvę nužudę Travisą, Fidelity Portrait Co. prezidentą.

Jiedu sako, jogei prisipažinusi del policijos priespaudos.

Abudu laikomu kalėjime.

Visa Amerika busianti sausa.

Aną dieną "sausųjų" susirinkime kalbėjo Oliver Wayne Stewart. Jis tarp kitko pažymėjo, kad kaip tik Chicagoje bus panaikinti saliniai, tuomet visa Amerika paliksianti "sausą."

PAIEŠKOJIMAI

Paleiskau savo pusbrolio Meclislo Gamalauksio paeina iš Kauno gub. Raseinių pavieto, Varnių parapijos, Godalių sodžiaus apie 15 metų kaip apleido Lietuvą. Visa laiką gyvena Philadelphiajos mieste, atgal keliant metų su juo susirašiau, jis dirbo cukraus dirbtuvėje, pastaruoju laikų nieko apie jį nežinau, jis pats ar kas jį žino malonės pranešti šiuo adresu:

VALERIJA KROMELIENĖ,
(Po tėvų V. Gentveinaitė)
4511 S. Hermitage Ave., Chicago, Ill.

Paleiskau savo tėtis Kotrinos Anulio, paeina iš Kauno gub. Betsgalos parapijos, Pamuklio kolonijos. Jau senai kaip Amerikoje. Pirm 6 metų gyvena Brooklyn, N. Y. Dabar girdėjau kad gyvena Michigan valstijoje, bet nežinau kokiam mieste. Ji pati ar kas ją žino malonės pranešti šiuo adresu:

ANTANAS LUKMINAS,
1627 N. Paulina St., Chicago, Ill.

Paleiskau savo pačios Glenės Milušienės, iš namų Skibuskaičiūtė, kuri prastai išmano nuo manęs, vasario 16, 1918. Aukšto 4 pėdų ir 10 col. Geltoni plaukai, nešioja ant kakto užleistas. Veidas alskiai baltas, silpnos sudėjimo, pailgo veido, akys melnos, kalba: lietuviškai, lenkiškai ir biškuti rusiškai. Turi priesakinius dantis aukštinus. Meldžiū mielai susirasti atgal, viską dovanosiu ir daugiau nebeprimetinėsiu vienas kitam ir gyvenime kaip gyvenome pirmiau, o jeigu kas praneštų jos tikrą adresą gaus atlyginimą \$25.00.

ADOMAS MILIUKIS,
829 Rhodes Ave., AKRON, OHIO.

ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda labai didelė grosernė, gerą vietą. Geri rakandai, seifas, vogos vertės \$80, cash registras vertės \$80 ir įvairūs grosernė. Parsiduoda už pigią kainą — \$800.00. Prieštasis pardavimo — sav. išvadžina ant farmų.

A. BURDŽIUS,
162 Van Buren St., Newark, N. J.

F. B. BRADCHULIS LIETUVIS ADVOKATAS ATTORNEY AT LAW

105 W. Monroe, Cor. Clark St.
Room 1207 Tel. Randolph 5598
CHICAGO, ILL.

Gyv.: 1113 South Halsted Street
Telefonas: YARDS 2399

Ką Bell Systema Veikia

NAUDINGAS gyvumas šviesos ir pakraščių apsaugos priklauso ne vien tik ant sunkumo darbo ir gyvumo. Jie turi turėti susinešimą vienas prie kito nuo krašto. Budas susinešimo yra dukart svarbesnis laike karės.

Kad užtikrintus greitą ir atsakančią budą, kad pranešimai nuo pakraščių galėtų būti kalbama ir atsakyta, Bell systema padarė planus suvesti vienas prie kito 100 namų apšviečiančių pakraščius marių apie 200 apsaugojimo stočių, pridodant apie 300 mylių submarinų telegramų vielų, jo sąstata yra apie 650 mylių stulpų ir apie dvilika šimtų mylių vielos. Tas lėšuos apie vieną milijoną dol.

Šios lėšuos išlaidos yra tai Tautiško Apšvietimo budas, kurio visi amerikoni dabartiniais laikais pageidauja.

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

KA IŠRAŠTI?

Tal yra lietuviška knygtė išleista, kurioje yra apie 400 išradimų, kurie gali būti reikalingi, likosi išduoti ant reikalingo ir del naudos LIETUVIŲ IŠRADEJŲ. Iš knygtės dailiosios koki pilną išradimą atnešė ir dar gali atnešti. Jeigu manote apie išradimus, tai rašyk lietuviškai reikalaujamas knygtės, kurie išslystume DYKAI.

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.
256 Broadway, New York, N. Y.

JOSEPH C. WOLON

LIETUVIS ADVOKATAS
Kamb. 324 National Life Bldg.
29 So. LaSalle St.,
Vakarais 1666 Milwaukee Ave.
Central 6899
Residence Humboldt 97
CHICAGO, ILL.

Phone Canal 1673

JEDLANIS & JUSZKA Plumbing and Gas Fitting

2342 So. Leavitt St.
CHICAGO, ILL.

DR. J. J. VIZGIRDAS

LIETUVIS GYDYTOJAS
IR CHIRURGAS
3527 So. Broadway
ST. LOUIS, MO.
Telefonas — Bell Sidney 401
Kinloch Victor 598
Gyvenimo vieta:
3327 PULASKI STREET
Tel. Kinloch Victor 980—L.
OFISO VALANDOS: 10 iki 12 ryto
iki 12 — 4 po pietų iki 8 vak.
Nedėliomis 10 iki 12 piet.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir vartojamos daugumos lietuvių, kurie grafijs koncertinė ir augstai rekomenduojama kaip geriausia koncertinė padaryta Suvienijotose Valstijose, Amerikoje. Mes galime jas parupinti augsto arba žemo tono.

Reikalaukite katalogo, kurį išsiųsime.
Georgi & Vitak Music Co.
1640 W. 47th St., Chicago, Ill.

Tel. Drovers 7042

Dr. C. Z. Vezelis

LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos gatvės

Telefonas: MOKINLEY 5744

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 SO. WESTERN BLVD.
Kampas W. 35-tos gatvės.

AR ESI GIRDEJES?

Kad žmogus gali pasigirti sau vėdą ir gyvū ligas plaukus. Prisiųskite ir gausi visą informaciją.
DISTRIBUTOR for WILBERT CO.
49 Vine Street, Montello, Mass.

Dr. A. R. Blumenthal O. D.

Akių Specialistas
Patarimas Dykai
Ofiso Adynos: nuo 9 iki 12 ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 12.
4649 S. Ashland Ave. Kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317.

Dr. G. M. GLASER

Praktikuoja 26 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan St., kėrtė 32 st.
Chicago, Ill.
SPECIALISTAS
Moterisų, Vyriškių ir Vaikų
Taipgi Chronisčių Ligu.
OFISO VALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet.
ir nuo 8 iki 8:30 vak. Nedėliomis vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687

Cia yra Jūsų Proga!

Gauti gerai darbą ir daugiau pinigų.
Visur reikalinga daug kirpėjų, trimerių, rankočių, kibenių ir skylių dirbėjų. Taipgi praeivius ir suvėję elektros maišomis. Dabar laukia. Atsikite dienomis arba vakarais Lengvi mokėčiai.

Specialiai kuriai mersnoms formų kirpime pritaikiname ir suvime — \$15.00.

Duodama diplomai. Patrošos daromos pagal Jūsų mērą — bile stailės arba dydžio, iš bile madų knygos.

MASTER DESIGNING SCHOOL

J. F. Kamacka, Perdėtinis
118 N. La Salle gatvė. Kambarį
416-417. Prieš City Hall.

DIENINĖ IR VAKARINĖ MOKYKLA

Jei nori greitai ir patikimai išmokti Angliškai kalbėti, skaityti ir rašyti, tai laukyk mūsų mokyklą. Apart Angli kalbos, čia mokymai: Lietuvių kalbos, S. V. Istorijos, Lietuvių Rašymo, S. V. Valdybos Priskybos, Lietuvių Gramatikos, Arimėtikos, Geografijos, Ritorikos, ir tt. ir GRAMMAR ir HIGH SCHOOL Kursų, Gyvenimo taisyklės mokymai ir laisvų. Visais laikais Lietuviškai.
American College Preparatory School
3103 S. HALSTED ST. CHICAGO ILL.
KAMPAS 31-03 IR HALSTED GATVIŲ

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

**TAUPLYK IR
SKOLINK DE-
DEI SAMUI
TAUPINI.**

JIS DABAR JO REIKALAUJA. JUMS BUS REIKALINGAS PO KAREI.

Pirk Karės Taupymo Markes. Suvienytų Valstijų Valstybinė Paranka neša 4-tą sudėtinį nuosimtį kas bertainis. Galima pradėti taupymą su dvidešimt penkais centais. Perkant Suvienytų Valstijų Taupymo Markes.

Jums paaiškins apie tai jūsų krasos užveizda, bankierius, laikraštininkas ir kiti agentai. Klauskite jų.

Tas yra jūsų pareiga! Tas išgelbės gyvastį! Tas padės laimėti šitą karę!

PRANEŠIMAS KREDITORIAMS PONO A. OLSZEWSKIO

Visiems pono A. Olszewskio kreditoriams šiuomi yra pranešama, kad visas buvusias pono A. Olszewskio turtas, kuris sulg Composition Offer tapo užstatytas pas Chicago Title and Trust Company, Trustee, bus perrašytas ant jų vardo taip greitai, kaip greitai jie susiorganizuos ir sutvers bendrovės — Building Corporations.

Tas yra daroma apsaugojimui kreditorių nuo nuostolių kurie jų laukia. Užėjus karės laikams, jokių namų parduoti nėra galima. Laikas duotas del Trustee išpardavimui pavesto jam turto ir išmokėjimui išrinktų pinigų kreditoriams, yra 5 metai. Vieni metai jau išėjo, o jokių turto nebuvo galima parduoti. Išėjus gi 5 metams, Trustee bus priverstas išparduoti visą turtą iš licitacijos, nežiūrint kiek jis už jį gaus. Pardudant iš licitacijos paprastai yra gaunama trečia ar ketvirta dalis to, ko turtas yra vertas. Kadangi pirmas mortgage išneša 25% vertės to turto, o iškaščiai išpardavimo iš licitacijos ir Trustee expensai gali pasiekti 10% iki 15%, tad išpardavus turtą iš licitacijos, depozitoriams, turintiems Trust Certificate gali nieks neatlikti. Kad prašalinus tą pavojų, yra sumanyta visą turtą pervesti ant vardo depozitorių, turinčių A. Olszewski Trust Certificate of Interest, Trust No. 6940.

Turtas, kuris pas Trustee yra užstatytas, ir kuris bus pervestas ant kreditorių kada jie susiorganizuos ir sutvers bendrovės, yra sekantis:

1). Milda Teatras, 3138-42 S. Halsted St.; 2) Pono A. Olszewskio Rezidencija, 1036 West 79th St.; 3) Namas po No. 3259-3261 S. Halsted St. (Kulio Aptieka) 4) Teatras po No. 3214 S. Halsted St., 5) Namas po No. 3251 S. Halsted St., 6) Namas po No. 3240 S. Halsted St., 7) Namas po No. 3135 S. Halsted St.; 8) Lotas po No. 3131 S. Halsted St., Namas po No. 3131 Forest Ave., 10) Turtas Lietuva Publishing Company, susidedantis iš knygu, electrotypes, etc., 11) Vekseliai, etc.

PASTABA: Kreditoriai jau paėmė name po No. 3222-3226 S. Halsted St. ir 2 lotus, po No. 3215-3217 So. Halsted St. Pinigai, kokie del Trustee įplauke iš randų, ir kitų dalykų, bus suvartoti apmokėjimui jam algos ir expensu, o jeigu dar kas atliks, sumažinimui pirmo mortgage.

Laikas susirašymui ir susiorganizavimui kreditorių yra šiuomi duodamas iki April (Balandžio) 30, 1918. Kiekvienas kreditorius, turintis A. Olszewski Trust Certificate of Interest, Trust No. 6940, privalo kuogreičiausiai atitei į mano ofisą su savo Trust Certificate ir prisirašyti. Kas to nepadarys iki Balandžio 30, 1918 metų, tas turės laukti 5 metus, pakol atliks turtas bus išparduotas iš licitacijos.

Ofisas mano atdaras kreditoriams kasdien, nuo 9 iki 12 valandai iš ryto ir nuo 6 iki 9 valandai vakarais. Nedėliomis: nuo 1 iki 5 valandai po pietų.

Visi reikalingi padavadijimai buvo pasiųsti kiekvienam kreditoriui laiškais ir cirkulioriais. Jeigu kokios informacijos bus kam reikalingos gaus atėjus į mano ofisą.

Kadangi yra pora tukstančių dar neprisirašusių kreditorių, tad nelaukite galo, bet tuojaus ateikite ir prisirašykite.

Su pagarba,

J. J. HERTMANOWICZ, 3131 Emerald Ave. Chicago, Ill.

BANKES
The Best
COFFEE
19c

Home Blend veizmų
pardavėjai ir daug krau-
tinių parduoda tą pačią
kavą po 30c.

SVIESTAS	Riešutų Sviestas	COCOA	PUKUS STALAVAS SVIESTAS
Geraiusia ameto- da, negu lito gauti, sv 51c	Labai geras po 30c	Geraiusia Bankes sulygina su bent kokia, 14c 1-2 st.	47c
WEST SIDE	1644 W. Chicago a.	1102 W. 32nd st.	NORTH SIDE
1373 Milwaukee a.	1396 Blue Island a.	1312 W. North a.	468 W. Division st.
2054 Milwaukee a.	1317 S. Halsted st.	1623 Westworth a.	730 W. North a.
1054 Milwaukee a.	1332 S. Halsted st.	1623 S. Halsted st.	2640 Lincoln av.
1510 W. Madison	1315 W. 15th st.	1623 S. Halsted st.	2444 Lincoln av.
2330 W. Madison	1315 W. 15th st.	1623 S. Halsted st.	2415 N. Clark st.